

I. РЕШЕНИЕ НА ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНА, ГРАЖДАНСКА И ТЪРГОВСКА КОЛЕГИИ

1.Решение № 1/2016 от 21.06.2018 г. по тълк. дело № 1/2016 г. на Общото събрание на Наказателна, Гражданска и Търговска колегии, докладвано от съдиите Веска Райчева и Бонка Йонкова

С разпореждане от 28.04.2016 г. на председателя на Върховния касационен съд, по предложение на заместник - председателите и ръководители на Гражданска и Търговска колегии на ВКС, е образувано на основание чл. 128, ал. 1 ЗСВ тълкувателно дело № 2/2016 г. за приемане на тълкувателно решение от Общото събрание на двете колегии по следния материалноправен въпрос:

„Включват ли се в кръга на лицата, легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на техни близки, братята и сестрите на починалия, както и неговите низходящи и възходящи от втора степен?“

След изтичане на срока за становища е констатирано, че е налице основание за осъществяване на съвместна тълкувателна дейност от трите колегии на Върховния касационен съд и с разпореждане от 13.12.2016 г. на председателя на ВКС тълкувателно дело № 2/2016 г. е преобразувано в тълкувателно дело № 1/2016 г. на Общото събрание на Наказателна, Гражданска и Търговска колегии на ВКС.

С разпореждане от 09.06.2017 г. на председателя на ВКС, на основание т.4.4 от Правилата за приемане на тълкувателни решения от ОСГТНК, редакцията на въпроса, предмет на тълкувателното дело, е променена в следния смисъл:

„Кои лица са материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък?“

Общото събрание на Наказателна, Гражданска и Търговска колегии на ВКС, за да се произнесе по поставения въпрос, съобрази:

Кръгът от лица, легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена при непозволено увреждане смърт на близък, не е уреден в законодателството на Република България. Липсата на законодателна уредба е наложила за целите на правоприлагането лицата с право на обезщетение да бъдат определени от Пленума на Върховния съд /ВС/. За отправна точка при очертаване кръга на правоимащите е използван принципът за справедливост по чл.52 ЗЗД.

С Постановление № 4/25.V.1961 г. Пленумът на ВС се е произнесъл, че правилното прилагане на закона изисква за неимуществени вреди да бъдат обезщетявани само най-близките на пострадалия - неговите низходящи (деца), съпруг и възходящи (родители), и то след като се установи, че действително са претърпели вреди. По-късно, с Постановление № 5/24.XI.1969 г., Пленумът на ВС е признал право на обезщетение и на отглежданото, но неосиновено дете, съответно на отглеждания го, както и на лицето, което е съжителствало на съпружески начала с починалия при непозволено увреждане, без да е бил сключен брак, ако това съжителство не съставлява престъпление и не противоречи на правилата на морала. Включването на посочените лица в кръга на правоимащите е мотивирано със съдържанието на съществуващите между тях и починалия житейски отношения, които са напълно сходни с отношенията между биологичен родител и дете, съответно между съпрузи, и е справедливо, при установени действително претърпени вреди, те също да могат да получат обезщетение. Признаването на право на обезщетение на отглежданото дете, съответно на отглеждания го, е обвързано с изискване отглеждането да е било трайно и да е създавало връзка и чувства като между биологичен родител и дете, без да се

поставя условие за предприети формални процедури по осиновяване или установяване на произход. Поради противоречия в съдебната практика по въпроса дали изброяването на лицата с право на обезщетение е примерно или изчерпателно, е прието Постановление № 2/30.XI.1984 г. С него са дадени указания, че кръгът на лицата, имащи право на обезщетение за неимуществени вреди в случай на смърт, е посочен изчерпателно в постановления № 4/61 г. и № 5/69 г. и няма основания за разширението му, включително по отношение на други възходящи и низходящи на починалия и на неговите братя и сестри.

Сезирането на Общото събрание на трите колегии на ВКС с искане за преразглеждане на въпроса за кръга на лицата, които имат право на обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък, е наложено от настъпилите след приемане на постановленията промени в обществено - икономическите отношения, довели до нови характеристики на житейските и емоционални връзки между близки, роднини и членове на семейството.

За да се прецени дали има основание да се изостави възприетото от Пленума на ВС изчерпателно определяне на лицата с право на обезщетение, следва да се съобразят и произтеклите от присъединяването на Република България към Европейския съюз задължения за синхронизиране на българското законодателство с европейското. От съществено значение за предмета на тълкувателното дело са *Директива 2009/103/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка* и *Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета*. Първата от

директивите задължава държавите членки да предприемат мерки с цел застрахователният договор да покрива и всички вреди, причинени на територията на другите държави членки в съответствие с действащото в тях законодателство. Тази директива доразвива Директива 72/166/ЕИО на Съвета от 24 април 1972 г. относно сближаване на законодателствата на държавите членки относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използване на моторни превозни средства и за прилагане на задължението за сключване на такава застраховка, която предоставя свобода на държавите членки да определят в рамките на режима на гражданска отговорност подлежащите на обезщетяване вреди, причинени от моторни превозни средства, обхвата на обезщетението и лицата, които имат право на обезщетение. Съгласно чл.16 от Директива 2012/29/ЕС, държавите членки гарантират, че в хода на наказателното производство жертвите имат право да получат решение за обезщетение от извършителя на престъплението в рамките на разумен срок, освен ако в националното право не се предвижда това решение да бъде постановено в друго производство. Понятието „жертва“ е дефинирано в чл.2, параграф 1, буква „а“, според който за целите на Директивата „жертва“ означава физическо лице, което е претърпяло вреди, включително физическо, душевно или емоционално страдание или икономическа вреда, които са пряка последица от престъпление, и членовете на семейството на лице, чиято смърт е пряка последица от престъпление и които са претърпели вреда в резултат на смъртта на лицето. В чл. 2, параграф 1, буква „б“, като „членове на семейството“ са посочени съпругът/та, лицето, което живее с жертвата в ангажирана, постоянна и стабилна интимна връзка в общо домакинство, роднините по пряка линия, братята и сестрите и издържаните от жертвата лица. Законодателството на Република България не съдържа нормативно разрешение в насоките, дадени от директивите, и лицата, легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди при смърт на близък, продължават да се определят в съдебната практика според критериите, възприети от Пленума на ВС в периода 1961 г. - 1984 г.

С оглед развитието на обществените отношения и изискванията към българската държава в качеството ѝ на държава членка на Европейския съюз, Общото събрание на Наказателна, Гражданска и Търговска колегии на ВКС намира, че използваният от Пленума на ВС ограничителен подход при определяне кръга на лицата с право на обезщетение не отговаря на съвременните изисквания за справедливост. След като и към настоящия момент националният закон не урежда изрично лицата, които могат да получат обезщетение за неимуществени вреди от смърт на близък, и не въвежда ясни критерии за тяхната материалноправна легитимация, има основание да се отстъпи от възприетото в Постановление № 2/84 г. разрешение и да се предвиди възможност за присъждане на обезщетение и на други лица, извън посочените в Постановление № 4/61 г. и Постановление № 5/69 г.

Най-близките на починалия (по смисъла на двете постановления) се ползват с право на обезщетение, тъй като поради естеството на съществуващата житейска връзка е логично да се предполага, че те търпят пряко, непосредствено и за продължителен период от време значителни по степен морални болки и страдания от загубата му. Правото на най- близките да получат обезщетение не е абсолютно и не може да бъде реализирано, ако претендиращият обезщетение не докаже, че действително е претърпял неимуществени вреди, които е справедливо да бъдат обезщетени съгласно чл. 52 ЗЗД. От гледна точка на чл. 52 ЗЗД обаче е справедливо и други лица, извън най-близкия семеен и родствен кръг, да могат да получат обезщетение за неимуществени вреди, ако са създали с починалия постоянна, трайна и дълбока емоционална връзка, заради съдържанието на която търпят морални болки и страдания от смъртта му, сравними по интензитет и продължителност с болките и страданията на най-близките. Отричането на правото на обезщетение при реално проявени и доказани неимуществени вреди от загубата на близък човек противоречи на принципа за справедливост по чл. 52 ЗЗД и на гарантираното с чл. 6, ал. 2 от

Конституцията на Република България и с чл. 20 и чл. 47 от Хартата за основните права в Европейския съюз равенство на всеки пред закона. Възможността за обезщетяване на други лица, извън изброените в Постановление № 4/61 г. и Постановление на 5/69 г., следва да се допусне като изключение - само за случаите, когато житейски обстоятелства и ситуации са станали причина между починалия и лицето да се породи особена близост, оправдаваща получаването на обезщетение за действително претърпени неимуществени вреди (наред с най-близките на починалия или вместо тях - ако те не докажат, че са претърпели вреди от неговата смърт).

Особено близка привързаност може да съществува между починалия и негови братя и сестри, баби/дядовци и внуци. В традиционните за българското общество семейни отношения братята и сестрите, съответно бабите/дядовците и внуците, са част от най-близкия родствен и семеен кръг. Връзките помежду им се характеризират с взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост. Когато поради конкретни житейски обстоятелства привързаността е станала толкова силна, че смъртта на единия от родствениците е причинила на другия морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка, справедливо е да се признае право на обезщетение за неимуществени вреди и на преживелия родственик. В тези случаи за получаването на обезщетение няма да е достатъчна само формалната връзка на родство, а ще е необходимо вследствие смъртта на близкия човек преживелият родственик да е понесъл морални болки и страдания, които в достатъчна степен обосновават основание да се направи изключение от разрешението, залегнало в постановления № 4/61 г. и № 5/69г. на Пленума на ВС - че в случай на смърт право на обезщетение имат само най-близките на починалия.

Създаването на трайна и дълбока емоционална връзка, пораждаща предпоставки за проявление на значителни морални болки и страдания, е

възможно и между лица, които не се намират в семейни, родствени и наподобяващи ги фактически отношения. При липса на нормативна уредба рестриктивното изброяване на хипотези на такава привързаност би било лишено от законово основание, а примерното изброяване крие опасност от неподвиждане на породени от житейското многообразие случаи, в които ще е справедливо получаването на обезщетение за неимуществени вреди. За да се избегне накърняване на принципа за справедливост, следва да се допусне като правна възможност обезщетяването и на други лица, извън близкия родствен и семеен кръг на починалия, но само в изключителни случаи - когато претендиращият обезщетение докаже, че е изградил с починалия особено близка и трайна житейска връзка и търпи значителни морални болки и страдания от неговата загуба с продължително проявление във времето. По този начин ще се достигне до разрешение, еднакво справедливо за всички лица, които действително търпят неимуществени вреди от смъртта на друго лице.

В наказателния процес материалната легитимация за получаване на обезщетение може да бъде реализирана само от определен кръг лица. Това разрешение произтича от особеностите на наказателното производство и в частност - от акцесорния характер на гражданския иск и процесуалните правила за участие на пострадалия в производството. С фигурата на пострадалия и участието му в наказателното производство Наказателно - процесуалният кодекс свързва редица правила - пострадалият трябва да бъде уведомен за правата си в наказателното производство, да бъде информиран за хода на производството, да му бъде предявено разследването, ако е поискарал това, да бъде призован за разпоредителното заседание. Процесуалната уредба е основана на разбирането, че пострадалият в наказателния процес е известен или поне е установим. Признаването на възможност всяко лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт болки и страдания, да може да търси обезщетение за неимуществени вреди, би довело до изместване на основния предмет на

наказателното производство и би било в противоречие с основен принцип, регламентиран в чл. 22 НПК и в чл. 6 ЕКПЧ - разглеждане и решаване на делата в разумен срок.

Възприемането на различен подход при отговора на поставения въпрос за целите на гражданския и на наказателния процес се основава и на разпоредбите на Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. Според т.19 от Преамбюла на Директивата „Държавите членки обаче следва да могат да установят процедури за ограничаване на броя на членовете на семейството, които могат да се възползват от правата, установени в настоящата директива“. В чл.2, параграф 2, буква „а“ е предвидено, че държавите членки могат да установят процедури за ограничаване на броя на членовете на семейството, които могат да се ползват от установените в нея права, и за определяне на това кои членове на семейството имат приоритет във връзка с упражняването на тези права. С разпоредбата на чл.10, параграф 2, е дадена възможност правилата за участие на жертвата в наказателния процес, включително и определянето на кръга лица, които да могат да участват в наказателното производство, да бъдат възприети от националното законодателство. Към настоящия момент в националното законодателство на Република България няма позитивна правна уредба на кръга лица, които могат да участват в наказателното производство като граждански ищци и да претендират обезщетение за неимуществени вреди в случай на смърт, и това налага легитимираните лица да се определят по тълкувателен път от Върховния касационен съд.

Предвид особеностите на наказателния процес и Директива 2012/29/ЕС, легитимация за търсене на обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на близък в наказателното производство и за конституиране като граждански ищци в това производство следва да се признае само на част от лицата, дефинирани в чл. 1, параграф 2, буква „б“ от Директивата като „членове на семейството“ - съпругът/ата, лицето, което живее с жертвата в

ангажирана, постоянна и стабилна интимна връзка в общо домакинство, братята и сестрите, възходящите и низходящите до втора степен, като се запазят и разрешеният в Постановление № 4/61 г. и Постановление № 5/69 г. на Пленума на ВС. Други лица, извън изброените, могат да търсят обезщетение за неимуществени вреди само в гражданския процес.

Наличието на особено близка житейска връзка, даваща основание за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от смърт, следва да се преценява от съда във всеки отделен случай въз основа на фактите и доказателствата по делото. Обезщетение следва да се присъди само тогава, когато от доказателствата може да се направи несъмнен извод, че лицето, което претендира обезщетение, е провело пълно и главно доказване за съществуването на трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и за настъпили в резултат на неговата смърт сериозни (като интензитет и продължителност) морални болки и страдания. Връзка с посоченото съдържание предполага оправдани очаквания за взаимна грижа и помощ, за емоционална подкрепа и доверие, и нейното отсъствие изключва проявлението на неимуществени вреди, подлежащи на обезщетяване съобразно принципа за справедливост по чл. 52 ЗЗД.

Изразеното разбиране за нуждата от разширяване на кръга от лица, материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена при непозволено увреждане смърт на техен близък, налага да се обяви за изгубило сила Постановление № 2 от 30.XI.1984 г. на Пленума на ВС, с което е извършено последващо стеснително тълкуване на Постановление № 4 от 25.V.1961 г. и Постановление № 5 от 24.XI.1969 г.

По изложените съображения Общото събрание на Наказателна, Гражданска и Търговска колегии на Върховния касационен съд

РЕШИ:

1.Материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в Постановление № 4 от 25.V.1961 г. и Постановление № 5 от 24.XI.1969 г. на Пленума на Върховния съд, и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени.

Обезщетение се присъжда при доказани особено близка връзка с починалия и действително претърпени от смъртта му вреди.

В наказателния процес тази материална легитимация може да бъде реализирана само от лицата, изброени в Постановление № 4 от 25.V.1961 г. и Постановление № 5 от 24.XI.1969 г. на Пленума на Върховния съд, както и от братята и сестрите на починалия и от неговите възходящи и низходящи от втора степен.

2.Обявява за изгубило сила Постановление № 2 от 30.XI.1984 г. на Пленума на Върховния съд.

Особено мнение по т.д.№1/2016г. на ОСНГТК на ВКС на съдия Светлана Калинова, съдия Гълъбина Генчева съдия Диана Хитова

Разпоредбата на чл. 124 ЗСВ очертава правомощията на колегиите на ВКС при осъществяването на тълкувателна дейност, като предвижда, че тълкувателно решение от колегиите на ВКС се приема при противоречива и неправилна практика по тълкуването и прилагането на закона. Относно кръга от лица, които са материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на близък, извън посочените в

Постановление №4/25.05.1961г. на Пленума на ВС и Постановление №5/24.11.1969г. на Пленума на ВС, противоречиво е разрешаван от съдилищата само въпросът може ли да бъде присъдено обезщетение за неимуществени вреди на отглеждано дете при смърт на лицето, което го отглежда, когато биологичният родител на детето не е лишен от родителски права и детето не е оставено за осиновяване, както и може ли в подобна хипотеза да се присъди обезщетение на отглеждания при смърт на детето. По отношение на тези лица е налице основание за постановяване на тълкувателно решение и правото им да получат обезщетение следва да бъде признато. Въпросът дали и други лица са материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинен смърт на лице, с което са създали трайна и дълбока емоционална връзка, не е поставян на разглеждане пред съдилищата, поради което няма основание да се приеме, че съдебната практика по този въпрос е противоречива или неправилна, а оттам няма и основание за осъществяване на тълкувателна дейност по реда на чл.124 и сл. ЗСВ.

Директива 2009/103/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 16 септември 2009г. относно застраховката „Г ражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка и Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и Съвета от 25 октомври 2012г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета не биха могли да обосноват правомощие за колегиите на ВКС за постановяване на тълкувателно решение. Дори българската държава да не е предприела мерки по транспониране на директивите, установените в тях правила ще намерят приложение само при позоваване на директния им ефект във всеки конкретен случай, ако иск за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди от смъртта на едно лице бъде предявен от лица, извън посочените в Постановление №4/25.05.1961г. на Пленума на ВС и

Постановление №5/24.11.1969г. на Пленума на ВС. При липса на изрична разпоредба в българското право, която да определя кръга на материално легитимираните лица да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на близък, този кръг се определя от практиката на съдилищата при спазване на установения в чл.52 ЗЗД принцип. И ако тази практика непротиворечиво възприеме дадено становище, включително чрез включването в кръга на материално легитимираните лица и посочените в чл.2, §1, буква „а“ на Директива 2012/29/ЕС / роднините по права линия, братята и сестрите, както и на издържаните от жертвата лица/, тълкуване на това понятие от колегиите на ВКС не би било и необходимо.

II. РЕШЕНИЯ НА НАКАЗАТЕЛНАТА КОЛЕГИЯ

2.Отсъствието на изчерпателни, ясни и точни мотиви, позволяващи да се проследи пътят, по който въззивният съд е вървял при формиране на вътрешното си убеждение и отсъствието на изложение на фактическите обстоятелства, които по делото са били приети за установени, е равнозначно на липса на мотиви и представлява съществено процесуално нарушение по чл. 348, ал. 3, т. 2 НПК. Негова безусловна последица е отмяна на присъдата в тази ѝ част и връщане на делото за ново разглеждане.

Чл. 348, ал. 3, т. 2 от НПК

Чл. 305, ал. 3 от НПК

Решение № 106 от 04.09.2017 г. по нак. дело № 540/2016 г., II н. о., докладчик съдия Жанина Начева

Касационното производство е образувано по жалба на подсъдимия А. Д. Д., чрез защитника му, против нова присъда № 36 от 5.04.2016 г. на Пловдивския окръжен съд по в. н. о. х. д. № 424/2016 г. в частта, с която е отменена оправдателната присъда на първоинстанционния съд и подсъдимият е осъден по обвинението за престъпление по чл. 131а, пр. 2 вр. чл. 129, ал. 2 вр. чл. 29, ал. 1, б. „а” и б. „б” НК.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите в жалбата, устно развитите съображения в открито съдебно заседание и извърши проверка на атакувания съдебен акт в пределите по чл. 347, ал. 1 от НПК, намери следното:

Касационната жалба е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Пловдивският окръжен съд е постановил нова присъда по обвинението за причинена средна телесна повреда на пострадалия А. Н. А., поради което е бил длъжен стриктно да съблюдава изискванията на чл. 305, ал. 3 НПК. Разпоредбата изрично въвежда задължението в мотивите да бъдат посочени установените по делото обстоятелства. В случая въззивният съд пространно е изложил единствено фактическата обстановка, установена от първоинстанционния съд. Тя обаче не съдържа каквото и да било обстоятелство, което да очертава престъпно поведение на подсъдимия Д. По силата на чл. 316 НПК въззивният съд разполага с правомощия да установява нови фактически положения. Различната фактическа обстановка обаче, приета за установена от Пловдивския окръжен съд, от която произтичат и правните му изводи, в мотивите на присъдата няма. Отбелязано е само, че съдът възприема за действителна фактическата обстановка, описана в обвинителния акт (л. 10). От една страна, отсъствието на задължителна

съставна част на присъдата безусловно нарушава правото на подсъдимия да научи аргументите на съда, довели до постановеното в диспозитива, пълноценно да упражни правото си на защита, ефективно да го осъществява. От друга страна, Върховният касационен съд се произнася в рамките на възприетите фактически положения от съда по същество. Ето защо неизпълненото процесуално задължение, предписано от чл. 305, ал. 3 НПК, не позволява и касационната проверка дали материалният закон е приложен правилно към установените факти и обстоятелства по делото.

Наред с това въззивният съд пространно е критикувал първоинстанционния състав за липсата на обективно, всестранно и пълно изследване на обстоятелствата по делото при формиране на вътрешното си убеждение, но пропуснал да изпълни собственото си процесуално задължение да извърши достатъчен, прецизен и задълбочен анализ и оценка на съвкупността от доказателствени материали и въз основа на тях да изведе и посочи в мотивите фактологията на деянието.

Пловдивският окръжен съд е оценил като недостоверни показанията на свидетелите, които били очевидци на деянието – показанията на пострадалия, дадени пред първата инстанция непосредствено в съдебно заседание и пред съдия на досъдебното производство, както и показанията на св. Т. Мотивирал се е със съображенията, че пострадалият изпитвал страх, а при св. Т. съществувала заинтересованост, тъй като подсъдимият му бил близък приятел, шофьор и охрана. Приел, че именно подсъдимият Д. е причинил телесната повреда, стъпвайки на показанията от досъдебното производство „на дванадесет свидетели, научили за инцидента непосредствено след него, от самия пострадал”. По този начин Пловдивският окръжен съд е отхвърлил като недостоверни първичните доказателства, получени от първоизточника - св. А. и вместо тях се е основал на производните доказателства, извлечени от показанията на свидетелите, които били възпроизвели казаното им от пострадалия - че подсъдимият Д. му е нанесъл побой.

От мотивите не личи въззивният съд да е извършил аналитична преценка на съдържанието на свидетелските показания, респ. ясно и точно да е посочил конкретните фактически обстоятелства на протеклото събитие, които тези лица са научили от думите на св. А. и чиито показания е могъл да използва при проверката за достоверност на показанията на пострадалия. Пресъздал е само най-общото им твърдение за извършителя и се е задоволил напълно формално да отбележи, че „някои” сочели подсъдимият „да е удрял с ръце, със стол и ритал в торса пострадалия - св. А.”. Пловдивският окръжен съд е упрекнул първоинстанционния съдебен състав за пропуски му да изложи съображенията, поради които бил оценил като недостоверни показанията на св. А. от досъдебното производство, приобщени към материалите по делото по реда на чл. 281, ал. 4 вр. ал. 1, т. 1 НПК (л. 6). В мотивите на новата присъда аргументация дали сам ги оценява като достоверни или недостоверни изобщо няма.

За да отхвърли като недостоверни показанията на св. А. пред първоинстанционния съд и пред съдия на досъдебното производство с мотива за страх (липсва яснота от кого пострадалият го е изпитвал), съдът се е позовал на производни сведения, почерпени от показанията на св. Г. на досъдебното производство за това, че „след време” пострадалият й разказал за срещи с подсъдимия, неговата дъщеря и св. Т., които го карали да си оттегли жалбата. Посочената част от показанията Пловдивският окръжен съд е интерпретирал като оказано въздействие върху св. А., пренебрегвайки да изясни и конкретизира времето на тези срещи, съответно и да прецени дали те обективно са могли да повлияят върху достоверността на показанията на св. А. не само пред първоинстанционния съд, но и при разпита му пред съдия, проведен по реда на чл. 223 НПК в хода на досъдебното производство. Липсват и конкретните съображения, поради които счита, че разказът на пострадалия е повлиял негативно върху достоверността на показанията на св. Г. в откритото съдебно заседание, приети за едностранни с показанията на св. А. Показанията на свидетелката отново са били декларативно отхвърлени.

Видно от мотивите на решението, показанията на другия очевидец на деянието – св. Т., според които подсъдимият не е нанасял удари на пострадалия А., също са били оценени като недостоверни поради близки отношения, а те се установявали „от показанията на останалите свидетели”. Липсва какъвто и да било анализ на съдържанието на показанията на св. Тонев, представляващи пряк източник на доказателства, самостоятелна оценка на възпроизведената информация, внимателна и систематична съпоставка с други доказателствени източници според логическата им зависимост. Така в крайна сметка, като е отхвърлял последователно с неясни мотиви непосредствено дадените показания на свидетелите - очевидци и кореспондиращите им показания на св. Г., Пловдивският окръжен съд е основал осъдителната си присъда единствено на показания на свидетели, които знаели по думите на св. А., че телесната повреда му била причинена от подсъдимия.

Според разпоредбата на чл. 117 НПК със свидетелски показания могат да се установяват всички факти, които свидетелят е възприел и които допринасят за разкриване на обективната истина. Ето защо съдът е бил длъжен да отчете, че свидетелите, на които се е позовал, са установявали само факта на изречените думи пред тях от пострадалия А. относно извършителя на деянието. Броят на свидетелите, които възпроизвеждат един и същи факт няма решаващо значение. Поради това съдът е следвало да посочи въз основа на кои доказателства счита, че казаното е отговаряло на обективната истина. Както изрично е подчертал и Съдът в Страсбург „показания, основани на думи, чути от други лица, трябва да бъдат потвърдени от обективни доказателства” (Решение от 6.04.2000 г., „Лобита с/у Италия”, ЕСПЧ). Въззивният съд е изтъкнал в мотивите заключението на съдебномедицинската експертиза, с чиято помощ изяснил причинената телесна повреда. Констатацията ѝ обаче не е от естество да осигури нужната подкрепа при решаване на един от основните въпроси по делото според чл. 301, ал. 1, т. 1 НПК – извършено ли е деянието от подсъдимия.

Отсъствието на изчерпателни, ясни и точни мотиви, позволяващи да се проследи пътят, по който въззивният съд е вървял при формиране на вътрешното си убеждение и отсъствието на изложение на фактическите обстоятелства, които по делото са били приети за установени, е равнозначно на липса на мотиви и представлява съществено процесуално нарушение по чл. 348, ал. 3, т. 2 НПК. Негова безусловна последица е отмяна на присъдата в тази ѝ част и връщане на делото за ново разглеждане.

3.Изводите за съзнанието, с което подсъдимият е извършил вмененото му като престъпно деяние, съответно за формата на вината или за наличието въобще на вина, следва да се формират на базата на фактите относно самото деяние, установени чрез валидно събраните и проверени по делото доказателства. Правилата на традиционната логика не са предназначени да създават фактите, е предполагат ползването на установените такива за изграждане на формално-годни заключения по пътя на разумни и последователни съждения.

Интуицията може да има спомагателно значение за субекта, но не би могла да му даде убеденост и още по-малко знание за обективните факти.

Чл. 248а, ал. 3 вр. ал. 2 НК

Чл. 13 от НПК

Чл. 14 от НПК

Чл. 348 , ал. 1 , т. 1 и т. 2 от НПК

Решение № 204 от 17.11.2017 г. по нак. дело № 641/2017 г., II н. о., докладчик съдия Милена Панева

Производството е трето по ред пред ВКС. Образувано е по протест на прокурор при Софийската апелативна прокуратура срещу присъда № 10 от 09.10.2017 г. на Софийския апелативен съд.

Настоящият състав, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка на оспорената присъда в рамките на правомощията си по чл. 347 НПК, установи следното:

С въззивната присъда, предмет на настоящото касационно производство първоинстанционната присъда е отново отменена и вместо това подсъдимата е призната за невиновна и е оправдана по повдигнатото ѝ обвинение. Прието е, че липсва субективният елемент от състава по чл. 248а, ал. 3 вр. ал. 2 НК, като при наличната и хронологично изяснена фактология не е възможно да се направи категоричен извод, че подсъдимата е действала със съзнание за неверния характер на декларираните от нея обстоятелства.

Протестът срещу тази присъда е неоснователен. Съдържащото се в него оспорване е извършено извън юридическия контекст, в който е протекла аргументацията на САС и извън допустимите за ползване при решаването на делото информационни източници по него.

Макар и оспорвайки верността на извода на САС за невъзможност по достоверен начин да се установи действителното фактическо положение относно знанието на подсъдимата за състоянието на заявените от нея за подпомагане земеделски площи, прокурорът не е посочил конкретни доказателства, които да са останали извън вниманието на въззивния съд или такива, чието съдържание да е било превратно интерпретирано в оспорената присъда. Вместо това аргументацията на прокурора е сведена до субективно обосновани съждения за невъзможност подсъдимата да се е доверила на

указанията на баща си, попълвайки инкриминираните документи, защото е с университетско образование и стипендиантка на американски университет, „притежава богат социален и житейски опит, както и многогодишен професионален опит като земеделски производител”. Позоваване е извършено на „правилата на нормалната житейска логика”, „характера на процедурата” по кандидатстване за финансово подпомагане от структурни фондове на ЕС и „начина на предоставяне на неверните сведения”. Този подход неизбежно е гарантирал неправилност на прокурорския извод за доказана субективна съставомерност на поведението на подсъдимата. Не за пръв път в практиката си ВКС ще отбележи, че изводите за съзнанието, с което подсъдимият е извършил вмененото му като престъпно деяние, съответно за формата на вината или за наличието въобще на вина, следва да се формират на базата на фактите относно самото деяние, установени чрез валидно събраните и проверени по делото доказателства. А правилата на традиционната логика, на които прокурорът се е позовал, не са предназначени да създават фактите, е предполагат ползването на установените такива за изграждане на формално-годни заключения по пътя на разумни и последователни съждения.

При приетите с въззивната присъда фактически положения, правилността на чието установяване не е оспорена в протеста, нетърпящ укор е извода на САС за липса на доказателствено обоснована възможност да се твърди, че подавайки пред Общинска служба „Земеделие”- О. съответните документи, подсъдимата е знаела, че посочените в тях терени са частично неподдържани в необходимото за подпомагане състояние, а по отношение на други от тях има частично застъпване със съседни площи. Изложените в тази връзка доводи са убедителни и основани изцяло на изводими от събраните доказателства факти. Вярно САС е отбелязал, че установяването на истината е необходимо по отношение на всички елементи от състава на престъплението в еднаква степен. А нито характерът на процедурата, нито начинът на предоставяне на необходимите сведения от кандидатстващия за

субсидиране търговец не подпомага установяването на истината за известните на подсъдимата факти относно декларираните от нея обстоятелства. Всъщност, макар да се е позовал в протеста именно на характера на процедурата и на начин на предоставяне на необходимите сведения, прокурорът не е посочил как, по какъв начин те мотивират извод в различна от приетата с въззивната присъда насока. Създадено е по този начин енигматично внушение за съдържателност на довода очевидно без практическа възможност той да бъде развит, за да бъде коментиран разума и основателността му.

Несподелима е и претенцията на прокурора за доказано наличие на пряк умисъл в действията на подсъдимата с оглед на високия ѝ образователен ценз, житейския ѝ опит и опита ѝ в бизнеса. Как опитът и натрупаните знания в образователния курс и в практиката се отнасят към информираността на подсъдимата за състоянието, в което са се намирали наетите от търговеца ѝ земеделски терени, прокурорът също не се е наел да обясни в подадения протест. Всъщност, по съществуването си този довод представя единствено субективно обосновано суждение на прокурора и субективно негово отношение към посочените обстоятелства. Но тези обстоятелства не водят до доказаност на вината на подсъдимата, нито правят съзнанието ѝ за неверността на заявените пред ОСЗ обстоятелства очевидна. Практически на базата на това, че подсъдимата е високо образована и социално и професионално добре интегрирана прокурорът е направил неприемливият извод за нейна свръхсетивност към фактите, защото доказателства за нейно познаване на същите сам той е признал, че няма в достатъчна степен по делото. По същество претенцията към съда е да приеме, че на базата на образованието, житейския си опит и опита си в бизнеса подсъдимата е имала интуиция за нещата. Но интуицията, дори и разгледана като отражение на практиката, произтичаща от натрупания образователен, професионален, социален опит и пр., не може да обоснове вина и още по-малко в конкретния случай, в който е необходим пряк умисъл. Интуицията може да има

спомагателно значение за субекта, но не би могла да му даде убеденост и още по-малко знание за обективните факти. Наличието на такова знание трябва да бъде проверено и установено в рамките на доказателствения процес чрез обективни факти. Поради това въззивният съд не е сгрешил като е проявил критично отношение към впечатленията на прокурора, че жизнената и професионалната практика и образованието на подсъдимата са ѝ осигурявали преки сведения и конкретна информация за релевантните факти. Няма съмнение, че житейският опит, професионалните и социалните умения са поначало база за формиране на житейските позиции на човека в различни направления, а от тук и за изграждане на качества, както и за преодоляването на такива, вкл. и на такива като доверчивостта. Но този извод не притежава неоспоримата очевидност, която му е придадена с протеста и още по-малко гарантира своята приложимост и вярност по отношение на подсъдимата. Относимостта му към нея, с оглед на изискуемата от закона форма на вина, предполага по-нататъшна проверка и допълнителни съждения въз основа на наличния по делото фактически материал. И това правило е било спазено стриктно от въззивния съд.

Фактът на образованието и опита на подсъдимата прокурорът е ползвал като аргумент и за да оспори извода на САС, че подсъдимата е декларирала инкриминираните обстоятелства, доверявайки се изцяло на информацията, подадена ѝ от нейния баща. Отсъствието обаче на доверчивост в човешките отношения не е логическо следствие от нивото на образованост и жизнения опит. От формално логическа гледна точка по-верен е извода на въззивния съд, че на базата на близките родствени отношения, каквито са отношенията между родител и дъщеря и взаимното доверие, което те предполагат, подкрепени и от дългогодишно бизнес партньорство, подсъдимата се е доверила изцяло на своя баща. За разлика от прокурора обаче, съставът на САС не се е задоволил с този логически аргумент, а е използвал събраните по делото доказателства и е изложил убедителни, доказателствено обосновани съждения. Липсата на доказателства, че подсъдимата е познавала фактите с

правно значение, съчетана с доброто нейно образование, житейски и бизнес опит и пр. би могло да обоснове единствено непредпазлива нейна вина при декларирането.

Част от съдържанието на протеста оставя впечатление, че обвинението е основано на компромис, а не на действително убеждение за доказана вина на подсъдимата. Оспорвайки (по същество правилно) констатираната от въззивния съд възможност свид. Д. при конкретните обстоятелства да е посредствен извършител на престъпление по чл. 248а, ал. 3 вр. ал. 2 НК, прокурорът е приел, че след като този свидетел не може да е субект на посоченото престъпление, то наказателно отговорна следва да е подсъдимата. Тази логика противоречи на логиката на закона. Вярно е, че субект на престъплението по чл. 248а, ал. 3 вр. ал. 2 НК може да е само търговецът или лицето, което представлява и управлява юридическо лице, а по отношение на ЕТ [име] свид. Д. не е имал такова качество. Но проблемът, който това обстоятелство е създадо пред органите на досъдебното производство не им е давало право да се отклонят от един от основните принципи на наказателния процес – принципа на вината, а е изисквало от тях евентуално да насочат вниманието си към други престъпни състави, които биха могли да удовлетворят постигнатия резултат от разследването. Всъщност, протестът е изготвен с очевидното съзнание на прокурора, че на общите принципи на наказателния процес, заложи в чл. 13 и чл. 14 НПК той противопоставя персонални си интерес на обвинител и желание да постигне осъждане, въпреки липсата на легитимни основания за това. По никакъв друг начин не може да се разбира един от финалните абзаци на протеста: „... правилата на нормалната житейска логика, характерът на процедурата на заявяване и несъмнено установените факти и обстоятелства във връзка с начина на предоставяне на неверните сведения и най-вече на очаквания благоприятен материален израз от това, би следвало да не дават възможност за постановяване на съдебен акт с елементи на една съмнителна недоказаност по несъмнен начин от субективна страна. Поне така ми се иска, като израз на

моето разбиране за правилно прилагане на закона, но с ясното съзнание, че случаят действително е комплициран и това е видно от постановените съдебни актове.”.

В останалата му част съдържащото се в протеста изложение няма отношение към обосноваването на поддържаните касационни основания. Разискването на общотеоретични въпроси на законността от гледище изпълнението и спазването на закона в дейността на търговеца, разсъжденията за значението на структурните фондове на Европейския съюз за развитието на страните-членки, възпроизвеждането на стандартите за криминализиране на конкретната разновидност на измамливо поведение, установени в Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности, излагането на общотеоретични постановки относно състава по чл. 248а, ал. 3 вр. ал. 2 НК са подпомогнали ресурсно единствено физическия обем на протеста, но нямат съдържателен принос към обосноваването на което и да е от основанията по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 НПК, на които прокурорът се е позовал, предизвиквайки касационна проверка.

Що се касае до възражението, че възприемането на аргументацията на въззивния съд ще постави под съмнение контрола, осъществяван от българската държава върху разходването и усвояването на средствата от европейските фондове и ефективността на националната наказателно-правна защита на средствата от тези фондове и практически ще доведе до декриминализиране на деянието по чл. 248а НК, то е съдържателно невярно, като е насочило прокурорската логика по неверен път, несъобразен със закономерностите на доказателствения процес. Тази логика подменя строго необходимите и единствено валидни в наказателния процес доказателствени аргументи с недопустимите в наказателно-процесуалното изследване произволност и необоснованост. Прякото ѝ прилагане в процеса на формиране на съдебните изводи би било в рязко противоречие с основните

правила на доказването. Отделно от това, без да се оспорва важността на защитата на финансовите интереси на Европейския съюз, тази защита не би могла да преминава през погазване на национално ниво на принципа за справедлив процес.

4.В процесуалния закон не съществува зависимост между броя на свидетелите, уличаващи подсъдимия, и признаването му за виновен по повдигнатото му обвинение и това е така предвид забраната на чл. 14, ал. 2 от НПК за придаване на формална доказателствена сила на доказателствата и средствата за тяхното установяване. Както правната доктрина, така и съдебната практика неизменно приемат, че и едно единствено доказателствено средство може да бъде достатъчно за постановяване на осъдителна присъда, стига да удовлетворява императивното изискване за безспорна и категорична доказаност на обвинението. Казано по друг начин, зависимостта между доказателствата и осъдителната присъда е качествена, а не количествена.

Чл. 14 , ал. 2 от НПК

Чл. 303 , ал. 2 от НПК

Решение № 105 от 05.06.2017 г. по нак. дело № 386/2017 г., III н. о., докладчик съдия Мая Цонева

С присъда № 2618/14. 04. 2016 год., постановена по н. о. х. д. № 14009/2012 год. Софийският районен съд, НО, 10 състав е признал подс. С. А.

Р. за невиновен в това, че на 08. 06. 2011 год. в гр. С., пред 06 РУП – СДВР, принудил Б. З. Х. да извърши нещо противно на волята му – да даде показания, различни от първоначално дадените в качеството му на свидетел по [номер] по описа на 06 РУП – СДВР, като употребил за това заплаха за живота, здравето и имуществото му, поради което на основание чл. 304 от НПК го е оправдал по повдигнатото му обвинение по чл. 143, ал. 1 от НК.

Присъдата е проверена по протест на прокурора и жалба на частния обвинител с искане за отмяната ѝ и за осъждане на подсъдимия. С присъда № 335/13. 12. 2016 год., постановена по в. н. о. х. д. № 3451/2016 год., Софийски градски съд, НО, 15 въззивен състав е отменил първоинстанционния съдебен акт в частта му, касаеща употребата на заплаха за живота и здравето на Х. Подс. Р. е признат за виновен по повдигнатото му обвинение по чл. 143, ал. 1 от НК и е осъден на една година лишаване от свобода, чието изтърпяване е отложено по реда на чл. 66 от НК за срок от три години от влизане на присъдата в сила. В частта, отнасяща се до употребена заплаха за имуществото на пострадалия, присъдата на районния съд е потвърдена.

Касационната жалба е неоснователна.

Неоснователни са доводите за предубеденост на въззивния съдебен състав поради това, че е възприел фактическата обстановка, изложена от прокурора в обвинителния акт. Внимателният прочит на последния и на мотивите към проверяваната присъда не дава основание да се приеме, че е налице механично пренасяне на съдържанието на обвинителния акт в присъдата, най-малкото защото за част от заплахите – тези за имуществото на пострадалия, Р. е бил оправдан не само от районния съд, но и от въззивната инстанция. От друга страна, когато съдът след задълбочен анализ на доказателствената съвкупност е достигнал до извод, че обвинението е доказано по несъмнен начин, не може да се очаква от него да приеме фактология, коренно различаваща се от описаното в обвинителния акт – освен че подобна теза е нелогична, тя би дала възможност и за осъждане на

подсъдимия по непредявено обвинение, което е недопустимо. Що се касае до цитираните от подсъдимия решения на други състави на ВКС, те са относими единствено към фактите по конкретното дело и не могат да обосноват a priori отмяна на присъдата, предмет на проверка по настоящото дело, тъй като при преглед на материалите по същото не беше установено наличието на основания за отвод на въззивния състав, нито каквато и да било проява на предубеденост или заинтересованост от негова страна.

Неоснователно се поддържа от защитата, че е недопустимо осъдителната присъда да почива единствено на показанията на пострадалия. В процесуалния закон не съществува зависимост между броя на свидетелите, уличаващи подсъдимия, и признаването му за виновен по повдигнатото му обвинение и това е така предвид забраната на чл. 14, ал. 2 от НПК за придаване на формална доказателствена сила на доказателствата и средствата за тяхното установяване. Както правната доктрина, така и съдебната практика неизменно приемат, че и едно единствено доказателствено средство може да бъде достатъчно за постановяване на осъдителна присъда, стига да удовлетворява императивното изискване за безспорна и категорична доказаност на обвинението. Казано по друг начин, зависимостта между доказателствата и осъдителната присъда е качествена, а не количествена. Отделен е въпросът, че в настоящия случай градският съд е основал констатациите си относно авторството на деянието и механизма на извършването му не само върху заявеното от свид. Х., но и върху показанията на М. Р. и И. С. Безспорно същите не са били очевидци на заплахите, които подсъдимият е отправил към частния обвинител, а представляват източник на производни доказателства, доколкото пресъздават разказаното им от пострадалия, но въззивната инстанция законосъобразно ги е третирила като контролно доказателство за устойчивост и последователност на позицията на свид. Х.

Несподеляеми са и възраженията, че присъдата почива на предположения относно времето на отправените заплахи. Защитата и подсъдимият акцентират върху заявеното от свид. Х. пред първоинстанционния съд, но удобно пропускат, че със съгласие на всички страни, в това число и на самия Р., към доказателствената съвкупност са били приобщени показанията на пострадалия от досъдебната фаза и именно в тях Х. е посочил, че освен в телефонни разговори в дни, предшестващи повторния му разпит по ДП № ЗМ 473/2009 год., подсъдимият го е заплашвал със саморазправа и пред сградата на VI РУП- СДВР на инкриминираната дата 08. 06. 2011 год.

С оглед тези съображения касационната инстанция намери, че не са допуснати претендираните от жалбоподателя съществени нарушения на процесуалните правила и не се налага отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане на това основание.

При вярно установената фактическа обстановка въззивната инстанция е приложила правилно материалния закон, като е квалифицирала деянието на С. Р. като престъпление по чл. 143, ал. 1 от НК. Думите на подсъдимия на 08. 06. 2011 год., че ще използва контактите си на високо ниво в съдебната система и „от другата страна на барикадата”, поради което пострадалият трябва да внимава какво ще говори пред разследващия, както и че Х. трябва да промени показанията си по ДП [номер], ако иска да ходи спокойно по улиците и да не претърпи катастрофа, законосъобразно са оценени заплашване по смисъла на чл. 143 от НК, защото непосредствено застрашават живота и здравето на пострадалия и са насочени към мотивирането му да предприеме поведение противно на действителната му воля, но желано от подсъдимия. Обстоятелството, че на практика Х. е променил първоначалните си показания по това досъдебно производство, като е подписал протокола за разпит от 08.06. 2011 год. със съдържанието, продиктувано от Р., правилно е

послужило като основание за извод, че престъплението по чл. 143 от НК е довършено и е настъпил съзнаният и пряко искан от подсъдимия резултат.

III. РЕШЕНИЯ НА ГРАЖДАНСКАТА КОЛЕГИЯ

5. Указанията по прилагането и тълкуването на материалния закон задължават въззивния съд да приеме правната квалификация, посочена в касационното решение, кои факти и обстоятелства са правно релевантни, кои са правно ирелевантни и какво е съдържанието на породените правни последици. При новото разглеждане на делото въззивният съд преценява по вътрешно убеждение кои факти са доказани и кои не са, но ако приеме за установени съответните факти, той не може да признае или отрече права с различно съдържание.

Чл. 294, ал. 1 ГПК, респ. чл. 218з, ал. 1 ГПК (отм.)

Решение № 20 от 12.03.2018 г. по гр. д. № 1519/2017 г., I г. о., докладчик съдия Гълъбина Генчева

Производството е по чл. 295 ГПК.

Образувано е по касационна жалба на държавата, представлявана от областния управител на Област Р., по пълномощие от министъра на регионалното развитие и благоустройството, срещу решение № 405 от 01.11.2016 г. по в. гр. д. № 299/2016 г. на Русенския окръжен съд.

С определение № 510 от 30.10.2017 г. по настоящото дело е допуснато касационно обжалване на въззивното решение на основание чл. 280, ал. 1, т. 1 ГПК по въпроса задължителни ли са за въззивния съд при условията на чл. 218з, ал. 1 ГПК /отм./, респ. чл. 294, ал. 1 ГПК, указанията на ВКС по тълкуването на материалния закон, дадени с отменително решение по делото.

По поставения въпрос настоящият състав приема следното:

В решение № 294 от 18.10.2013 г. по гр. д. № 1276/2012 г. на ВКС, IV ГО, е прието, че съгласно чл. 294, ал. 1, изр. 2 ГПК (чл. 218з, ал. 1, изр. 2 ГПК отм.) указанията на Върховния касационен съд по тълкуването и прилагането на закона са задължителни за съда, на когото е делото е върнато за ново разглеждане. Това задължава въззивния съд да приеме по съответния материалноправен въпрос същото, каквото е приела касационната инстанция.

Същото е прието с решения № 193 от 4.07.2011 г. по гр. д. № 1649/2009 г. на ВКС, IV г. о., № 250 от 18.07.2013 г. на ВКС по гр. д. № 634/2011 г., II г. о., решение № 93 от 7.06.2016 г. на ВКС по гр. д. № 192/2016 г., II г. о., решение № 217 от 3.07.2012 г. на ВКС по гр. д. № 579/2011 г., IV г. о., решение № 198 от 11.04.2017 г. на ВКС по т. д. № 126/2015 г., I т. о. и др. Прието е, че указанията по прилагането и тълкуването на материалния закон задължават въззивния съд да приеме правната квалификация, посочена в касационното решение, кои факти и обстоятелства са правно релевантни, кои са правно ирелевантни и какво е съдържанието на породените правни последици. При новото разглеждане на делото въззивният съд преценява по вътрешно убеждение кои факти са доказани и кои не са, но ако приеме за установени съответните факти, той не може да признае или отрече права с различно съдържание.

Настоящият състав приема, че тази практика е правилна и следва да намери приложение по настоящото дело.

По съществуващото на касационната жалба:

С обжалваното решение № 405 от 01.11.2016 г. по в. гр. д. № 299/2016 г. на Русенския окръжен съд, постановено в производство по чл.218з, ГПК /отм./, след отменително решение на ВКС по гр. д. № 4821/2015 г. на I-во г.о., е постановен същият резултат – потвърдено е решение № 423 от 17.03.2014 г. по гр. д. № 4962/1995 г. на Русенския районен съд в частта, с която предявеният от С. Д. К. иск за делба е бил отхвърлен и е било прекратено производството по искове с правно основание чл. 76 ЗН. Въззивният съд не се е съобразил с тълкуването на чл. 38 от Закона за наследството от 1889 г. /отм./, дадено с отменителното решение на ВКС. Приел е, че разпоредбата има съдържание, различно от указаното. По тази причина като резултат е отрекъл правата на ищеца С. Д. К. и на държавата върху идеални части от процесния имот и не е разгледал предявените искове по чл. 76 ЗН.

Решението е неправилно.

Предмет на делба са три магазина в партерния етаж на сграда в гр. Р., ул.[адрес], представляващи самостоятелни обекти с идентификатори № [номер] с площ от 63 кв. м.; № 63427.2.674.1.2 с площ от 51 кв. м. и № [номер] с площ от 39 кв. м., съгласно схемите на стр. 146 - 148 от първоинстанционното производство. Според приетата по делото експертиза на в. л. арх. П. П. реално площите са 56,08 кв.м. за първия магазин; 44,38 кв.м. за втория магазин и 67,35 кв. м. за третия магазин. Същественото разминаване в площите за третия магазин се дължи на обстоятелството, че само предната част от него с площ от 39кв. м. е била предмет на продажбата от 1987 г. по ПМС № 60/1975 г. и съответно – на реституция по ЗВСВНМРСА, поради което тази площ от 39 кв. м. неправилно е отразена при заснемането в кадастралната карта като площ на целия магазин с идентификатор № [номер].

Дворното място не е предмет на делбата по настоящото дело. То е допуснато до делба заедно с останалата част от сградата с решение от 05.04.1995 г. по гр. д. № 3390/1993 г. на Русенския районен съд, влязло в сила

на 18.07.1995 г., по което страна е бил и ищецът по настоящото дело С. К. Страните по двете дела са различни, следователно дворното място не е обща част по смисъла на чл. 38 ЗС.

Процесните магазини са останали в наследството на И. Г. Л., починал на 04.09.1938 г. Негови наследници са преживялата съпруга Н. Л.; синът Б. Л. и децата на починалата през 1937 г. дъщеря Г. Б. Н. – Н. Ч. и Л. Н.

През 1957 г. умира синът Б. и оставя за свои наследници съпруга К. и дъщеря **И. Б. Л. – С.** Съпругата К. умира през 1986 г. и оставя за свой наследник дъщеря си И. Л. – С.

През 1958 г. преживялата съпруга на общия наследодател Н. Л. осиновява **С. Д. К.**

Починалата преди общия наследодател негова дъщеря Г. е оставила за наследници съпруг Б. П. Н. и две деца – **Н. Б. Ч.** и Л. Б. Н. Л. е починала през 1944 г. и е оставила за свой наследник баща си Б. П. Н.

Б. П. Н. е починал през 1964 г. Той е оставил преживяла втора съпруга Е. Г. Н. От втория си брак има още едно дете – **С. Б. Б. /Н./.**

С. Б. Б. е била осиновена през 1954 г. Преди смъртта си през 1982 г. нейната родена майка Е. Г. Н. е оставила универсално завещание в нейна полза.

През 1963 г. Н. Л. е продала на своята внучка Н. Ч. 1/5 ид. част от процесните магазини.

През 1964 г. Н. Л. и Е. Н. са продали на Н. Ч. общо 1/10 ид. част от магазините и 40,5/406 ид. части от дворното място.

През 1967 г. е починала Н. Л., като е оставила за свои наследници осиновения син С. К., внучката И. Л.-С., дъщеря на починалия през 1957 г. неин син Б., и внучката Н. Ч., дъщеря на починалата през 1937 г. дъщеря Г.

През 1987 г. Н. Ч. и И. Л.-С. са продали процесните магазини по реда на ПМС 60/1975 г. на СД „Търговия“, поделение [име] Русе /без задната част на магазин с идентификатор № [номер]. Магазините са възстановени по реда на ЗВСВНМРСА.

През 1992 г. Н. Ч. и И. Л.-С. са извършили доброволна делба, при която в дял на И. Л.-С. е поставен магазин № 1 с площ от 63 кв. м., а в дял на Н. Ч. – магазин № 2 с площ от 51 кв. м. и магазин № 3 с площ от 39 кв. м., представляващ предната част на имот с идентификатор [номер].

С нотариален акт от 08.07.1993 г., преди предявяване на иска за делба, Н. Б. Ч. е продала на сина си **Б. М. Ч.** собствения си магазин № 2.

Последващите разпоредителни сделки са след предявяване на иска за делба. През 1997 г. Б. М. Ч. продава магазин № 2 на [име] ООД. През 1997 г. Н. Ч. продава магазин № 3 на В. К. и М. А. През 1999 г. М. А. продава своята **S** ид. част от магазин № 3 на С. К. През 2001 г. И. Л.-С. продава магазин № 1 на А. И. К. През 2009 г. С. К. и М. К. даряват магазин № 3 на В. К.

Основният правен проблем по настоящото дело, който се поставя пред ВКС за втори път, е за размера на дяловете, които получават наследниците на И. Г. Л. Тъй като наследодателят е починал при действието на Закон за наследството от 1889 г. /отм./, въпросът опира до тълкуването на чл. 38 от този закон, във връзка с чл. 21, ал. 2. Въпросът е разрешен при първото разглеждане на делото от касационната инстанция в постановеното решение № 57 от 25.04.2016 г. по гр. д. № 4821/2015 г. на I-во г.о. Прието е, че тъй като наследственото имущество представлява покрит недвижим имот по смисъла на чл. 21, ал. 2 ЗН /отм./ и тъй като наследодателят има две деца от различен пол, то частта на преживелия съпруг е равна на частта на всяко дете, т. е. по 1/3. Това тълкуване е в съответствие с посочените законови разпоредби и с тълкуването, давано в правната доктрина – „Коментар върху Закона за наследството от 1889 г.“ на Д.С.Тончев, София, 1926 г., стр. 303.

Объркването на въззивния съд в случая идва от указанието в чл.38 ЗН /отм./, че когато децата са от различен пол, преживелият съпруг, при две деца, получава дял, равен на частта на дете от женски пол. Тази разпоредба следва да се тълкува във връзка с чл. 21, ал. 2, според който при покритите имоти частта на дете от женски пол съвпада с частта на дете от мъжки пол, а оттук – частта на преживелия съпруг е равна на частите на децата, т.е. всички получават равни дялове. Именно тази връзка не е направена от въззивния съд.

Като е приел, че частите на наследниците са различни – $\frac{2}{5}$ за Б. Л., $\frac{2}{5}$ за наследниците на Г. Л. и $\frac{1}{5}$ за Н. Л., въззивният съд е постановил решение, несъответстващо на материалния закон и в нарушение на чл. 218з, ал. 1 ГПК /отм./ (делото е образувано през 1995 г. и се разглежда по отменения ГПК), според който указанията на ВКС по тълкуването и прилагането на закона са задължителни за съда, на който е върнато делото.

Неправилното тълкуване на материалния закон е довело като резултат до неправилно отхвърляне на предявения от С. Д. К. срещу И. Б. Л.-С., Н. Б. Ч. /починала в хода на първото касационно производство и заместена от сина си Б. М. Ч./, С. Б. Б. и държавата иск за делба на магазините. Поради отхвърляне на иска за делба не е разгледано и евентуалното възражение на ответниците И. Л.-С. и Н. Ч. за придобиване по давност на частите на останалите съсобственици. Това налага отмяна на въззивното решение и постановяване на ново решение по съществуващия правния спор, в съответствие с изложеното по-горе тълкуване на чл. 38 ЗН /отм./ и при обсъждане на възражението за придобивна давност.

Наследниците на починалия през 1938 г. И. Г. Л. получават следните дялове от процесните магазини: преживялата съпруга Н. Л. – $\frac{1}{3}$ ид. част; синът Б. Л. – $\frac{1}{3}$ ид. част; децата на починалата преди наследодателя дъщеря Г. Н. – общо $\frac{1}{3}$ ид. част, или $\frac{1}{6}$ ид. част за Н. Ч. и $\frac{1}{6}$ ид. част за Л. Н. Преживелият съпруг на Г. Н. – Б. Н., не получава наследствен дял от имота

на И. Л., защото не е включен в кръга на представителите по чл. 14 ЗН 1889 г./отм./, аналогичен на чл. 10, ал. 1 ЗН. Б. Н. обаче е единствен наследник на дъщеря си Л., починала през 1944 г., затова той става собственик на нейната 1/6 ид. част от процесните магазини.

Б. Н. има две деца – Н. Ч. от първия брак и С. Б. от втория брак. Осиновяването на С. Б. през 1954 г. е по реда на чл.74 /отм./ и сл. ЗЛС. Осиновяването е непълно, тъй като осиновеният запазва всичките си права и задължения спрямо семейството, към което принадлежи по рождение – чл. 81, ал. 4 ЗЛС, редакция от 1954 г. С изменението на чл. 81 /ДВ бр.50/1961 г./ се променя съществуващият режим на осиновяване, като от непълно то става пълно, при което се преустановяват правата и задълженията между осиновения и неговите низходящи от една страна и роднините му по произход от друга. По силата на преходното правило промяната в режима на осиновяването важи и за заварени осиновявания – тези, при които осиновеният и осиновителят са живи към момента на изменението на ЗЛС от 1961 г. По настоящото дело няма категорични данни дали осиновяването на С. Б. е заварено от изменението на ЗЛС от 1961 г. и трансформирано в пълно. Има противоречиви данни по този въпрос. От една страна в удостоверението за наследници на рождения баща на С. – Б. Н., тя е вписана като наследник, което предполага да е било запазено непълното осиновяване, а от друга страна в удостоверението за наследници на рождената ѝ майка Е. Н., починала през 1982 г., името на С. не фигурира, което означава, че осиновяването е трансформирано в пълно. Правен интерес от позоваването на непълното осиновяване има само С., тъй като това би довело до увеличаване на квотата ѝ в съсобствеността. Тя обаче не е ангажирала доказателства по този въпрос. Следва да бъде съобразено и обстоятелството, че удостоверението за наследниците на Б. е издадено на база клетвена декларация, а удостоверението за наследници на Е. – по данни, извлечени от т.3, стр.372 от регистъра при община Р. Затова следва да се отдаде приоритет на второто удостоверение и да се приеме, че осиновяването на С. се е

трансформирало през 1961 г. в пълно, при което тя не наследява своя рожден баща Б. Този извод се подкрепя и от удостоверението за наследници на И. Г. Л., издадено на 18.11.1985 г., находящо се на стр.27 от приложената по делото преписка по възстановяване на собственост по ЗВСВНМРСА, в което като наследници на Б. П. Н. са посочени само преживялата съпруга Е. и дъщерята от първия брак Н. Същото е прието и при делбата на останалата част от сградата и дворното място: в решението по гр. д. № 3390/1995 г. на Русенския районен съд е обсъдено обстоятелството, че Е. Н. не е оставила наследници по закон и това е определило участието на държавата в тази делба. При това положение следва да се приеме, че след смъртта на Б. през 1964 г. неговата 1/6 ид. част от процесните магазини се наследява по равно от преживялата съпруга Е. и от дъщерята от първия брак Н. Ч., които получават по 1/12 ид. част. С продажбата от 1964 г. Н. Л. и Е. Н. са се разпоредили общо с 1/10 ид. част от процесните магазини, т.е. всяка от тях е продала по 1/20 ид. част от тях. Тъй като Е. е притежавала 1/12 ид. част, а се е разпоредила с 1/20 ид. част, остатъкът от 1/30 ид. част е бил в нейното наследство при откриването му през 1982 г. По силата на оставеното от Е. в полза на С. универсално завещание и при отчитане на разпоредбата на чл.14, ал.2 ЗН, в редакцията преди изменението с ДВ бр.60/1992 г., делът на С. от процесните магазини е 1/60 ид. част или **3/180** ид. части. Делът на държавата, по силата на чл.14, ал.2 /отм./ ЗН, също е **3/180** ид. части.

След първата прехвърлителна сделка от 1963 г. Н. Л. е останала собственик на 2/15 или 24/180 ид. части от процесните магазини /1/3 – 1/5/. След извършеното от нея през 1964 г. разпореждане с още 1/20 ид. част, остатъкът е 15/180 ид. части. При смъртта на Н. Л. през 1967 г. тези 15/180 ид. части се поделят между тримата ѝ наследника по закон, при равни части – по **5/180** за осиновения от нея С. К., за внучката И. Л.-С. и за внучката Н. Ч. Така делът на И. Л.-С. става **65/180** идеални части, от които 1/3 или 60/180 са делът на баща ѝ Б. от наследството на И. Л., а 5/180 ид. части са по наследство от Н. Л. Делът на другата внучка Н. Ч. е общо **104/180** ид. части,

от които 1/6 по наследство от майка й Г., 1/12 по наследство от баща й Б., 1/5 от прехвърлителната сделка от 1963 г., 1/10 от прехвърлителната сделка от 1964 г. и 5/180 по наследство от баба й Н. Л.

Следователно към момента на извършване през 1987 г. на продажбата по ПМС 70/1975 г. дяловете в съсобствения имот са били както следва: 104/180 ид. части за Н. Ч.; 65/180 ид. части за И. Л.-С., 5/180 за С. К., 3/180 за С. Б. и 3/180 за държавата. Разпореждането с повече от притежаваните идеални части от И. и Н. не е произвело вещен прехвърлителен ефект. Затова след възстановяването на собствеността по реда на ЗВСНМРСА собствеността е възстановена между всички изброени по-горе лица. Извършената през 1992г. доброволна делба на магазините от И. Л.-С. и Н. Ч. е нищожна на основание чл. 75, ал. 2 ЗН поради неучастие на всички съсобственици.

Неоснователни са доводите на Б. Ч., в качеството му на наследник на Н. Ч., развити с отговора на касационната жалба, че единствените собственици към момента на продажбата от 1987 г. са били Н. Ч. и И. Л.-С. Тези доводи почиват на неправилното разбиране на чл. 38 ЗН /отм./. Неправилно е и разбирането на последиците на извършеното през 1983г. деклариране на притежаваните права в магазините, съответно 6/10 и 4/10, както и на предприетите само от И. и Н. действия по възстановяване на получената продажна цена при влизане в сила на ЗВСВНМРСА. Както декларирането, така и действията по връщане на продажната цена, не създават права. Неоснователно е и позоваването на решение № 2875 от 29.04.2015 г. по в. гр. д. № 4355/2010 г. на СГС, II-А въззивен състав, в което се коментира чл. 21 ЗН от 1889 г. /отм./, но във връзка с делба на непокрити недвижими имоти /земеделски земи/, докато в случая делбата е на покрити имоти – магазини.

Неоснователно е направеното от Н. Ч. и И. Л.-С. възражение за придобиване на имота по давност. Давността не е могла да изтече преди

влизане в сила на ЗСГ /отм./ по две съображения: Н. Ч. през 1964 г. е закупила от Н. Л. и Е. Н. 1/10 ид. част от процесните магазини, с което е признала правото им на собственост върху идеални части от тези имоти, а съгласно чл.116, б.“а“ ЗЗД, вр. чл. 84 ЗС признанието прекъсва придобивната давност. От 1964 г. до влизане в сила на ЗСГ през 1973 г. не е изтекъл изискуемият десетгодишен давностен срок по чл. 79, ал. 1 ЗС, а след влизане в сила на ЗСГ идеалните части не са могли да бъдат придобити по давност от нежители на населеното място и от лица, за които не е разрешено да упражняват стопанска дейност – чл. 11 и чл. 30 ЗСГ /отм./ и във връзка с признанието на Н. Ч. в отговора на касационната жалба по настоящото дело. На второ място – И. Л.-С. е била чуждестранно лице по смисъла на чл. 5 ЗСВЦВК /отм./, съгласно данните по преписката за изкупуване на магазините по ПМС № 60/1975 г.; едва през 1986 г. е упълномощила лице в НРБ, което да управлява и стопанисва процесния имот; по делото няма данни до този момент тя да е осъществявала лично или чрез друго владение върху имота, а и към момента на изкупуването му през 1987 г. в него е имало настанен наемател – СД „Търговия“, поделение [име], като наемът е бил плащан на ОНС – Държавни имоти. Отделно от това, без разрешение на МФ по чл. 23 ЗСВЦВК, тя е могла да придобива имот в НРБ само по завещание – чл. 23, ал. 3 ЗСВЦВК. Неоснователен е доводът на ответника по предявения иск по чл. 76 ЗН А. И. К. /който черпи права от И. Л.-С./, че фактът на деклариране на процесните магазини при действието на ЗСГ само от неговата праводателка и от Н. Ч. сочи на изтекла към този момент придобивна давност по отношение на частите на останалите съсобственици. Декларирането е при квоти 4/10 за И. Л.-С. и 6/10 за Н. Ч., колкото те биха притежавали, ако дяловете на наследниците на И. Л. бяха 2/5:2/5:1/5, както те поддържат и по настоящото дело. Затова декларирането не може да се свърже с намерение за придобиване на частите на другите съсобственици и няма никакво отношение към въпроса за придобивната давност.

В хода на производството по делото ищецът С. К. е предявил искове по чл. 76 ЗН за прогласяване недействителността на сделките по разпореждане с процесните имоти, извършени от И. Л.-С., Н. Ч. и Б. Ч. след делбата от 1992 г. Съдът е конституирал страните по тези сделки в съответствие с приетото в т.1 на ТР № 1/ 19.05.2004 г. по гр. д. № 1/2004 г. на ОСГК на ВКС и указанията на ВКС, дадени с отменителното решение при първото разглеждане на делото от касационната инстанция. С молба вх. № 1451 от 12.02.2018 г. по настоящото дело С. К. се е отказал от исквете по чл. 76 ЗН по отношение на прехвърлителните сделки, извършени след завеждане на делото за делба – сделката по нотариален акт № 88 от 06.04.2001 г., по която приобретател е А. И. К. и по нотариален акт № 135 от 16.12.1997 г. с приобретатели В. П. К. /по време на брака му с Р. Г. К./ и М. М. А. В проведеното открито съдебно заседание той се е отказал и от иска по чл. 76 ЗС спрямо сделката по нотариален акт № [номер], по която приобретател е [име] ЕООД. Ето защо производството по тези искове следва да бъде прекратено. Част от ответниците по тях А. И. К., В. П. К. и [име] ЕООД следва да продължат участието си в делбата като трети лица-помагачи, както са конституирани от районния съд, а това съответства и на разпоредбата на чл. 121 ГПК /отм./.

Не е налице отказ от иска по чл. 76 ЗС спрямо дарението, извършено с нотариален акт № [номер] от Н. Б. Ч. в полза на сина й Б. Ч. Това дарение предхожда предявяването на иска за делба. Доколкото към момента на извършването му прехвърленият имот не е бил изключителна собственост на Н. Б. Ч., а е имал характер на сънаследствен имот, искът по чл. 76 ЗН следва да бъде уважен, като сделката бъде прогласена за недействителна. Приобретателят по тази сделка обаче ще участва в делбата в качеството му на наследник по закон на починалата в хода на процеса прехвърлителка Н. Ч.

Извършените след предявяване на иска за делба прехвърлителни сделки не се отразяват на правата на лицата, които са били съсобственици

към този момент. Съгласно приетото в ТР № 3/19.12.2013 г. по тълк. д. № 3/2013 г. на ОСГК на ВКС, при извършено разпореждане със спорното право от съсобственик /съделител/ в полза на друго лице в хода на делбеното производство във фазата по допускане на делбата, се прилагат разпоредбите на чл. 226 ГПК /чл. 121 ГПК отм./.

При това положение искът за делба следва да бъде уважен след отмяна на обжалваното въззивно решение. Магазините следва да се допуснат до делба между съсобственици и при квоти: 104/180 ид.части за Б. Ч., като наследник по закон на Н. Ч.; 65/180 ид. части за И. Л.-С., 5/180 за С. К., 3/180 за С. Б. и 3/180 за държавата. Делбата следва да се допусне заедно с припадащите се към магазините идеални части от общите части на сградата и от правото на строеж върху дворното място. Определянето на размера на припадащите се идеални части не е предмет на настоящото дело за делба в първата му фаза и не може да бъде извършено от настоящата инстанция, още повече, че няма данни за стойностите на отделните обекти като база за изчисляване на припадащите се идеални части.

По отношение на имот с идентификатор № [номер] делбата следва да се допусне при същите квоти, както за останалите магазини, независимо от това, че той се състои от две части, едната от които е била обект на продажба по ПМС № 60/1975 г. и на реституция по ЗВСВНМРСА, а другата част – не. Виждането на ищеца С. К., че квотите в двете части са различни, е обосновано с твърдението му, че задната част от магазина не е била предмет на прехвърлителните сделки от 1963 г. и 1964 г. Това виждане не кореспондира с доказателствата по делото, тъй като от представените нотариални актове такъв извод не може да се направи. Отбелязването в забележката към нотариалния акт от 1963 г., че площта на магазините е 137 кв. м., не може да доведе до категоричен извод, че извън предмета на тази продажба е задната част на единия от магазините. Нито едно от вещите лица не прави такъв извод, а и различията в площите на магазините според

различните начини на изчисляване също сочи, че това не е надлежен начин на определяне на волята на страните за предмета на продажбата от 1963 г.

По разноските: Тъй като производството по делото е за делба, разноските се разпределят съобразно признатия дял в съсобствеността, когато са направени по необходимост, а когато са направени по повдигнати спорни въпроси – по общите правила на чл. 78 ГПК – в този смисъл чл.355 ГПК и т.9 на ППВС № 7/1973 г., както и практиката на ВКС - определение № 4/6.01.2011 г. по ч. гр. д. № 542/2010 г. на ВКС, II ГО, определение № 255/9.10.2013 г. по гр. д. № 563/2012 г. на ВКС, I ГО; определение № 47 от 29.01.2015 г. по ч. гр. д. № 6919/2014 г. на ВКС, I ГО и др. Разноските за държавни такси и за вещи лица, направени в първата инстанция, се определят по правилото на чл. 355 ГПК и се присъждат при приключване на делото за делба, а разноските за адвокатски възнаграждения за първата инстанция остават за страните така, както са направени. По повдигнатите спорни въпроси дали държавата и ищецът С. К. са собственици на идеални части от спорните имоти разноските се разпределят по правилата на чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК. На държавата следва да бъдат присъдени следните суми: 50 лв. държавна такса за въззивното производство; 30 лв. държавна такса за първото и производство пред ВКС и 55 лв. – за второто производство или общо 135 лв. Отделно от това следва да се присъди и юрисконсултско възнаграждение за производството пред въззивната инстанция и за двете производства пред ВКС общо в размер на 400 лв. Разноските, които се дължат на С. К. са 50 лв. държавна такса за въззивното производство; 55 лв. държавна такса за първото производство пред ВКС и 30 лв. за второто производство или общо 135лв. Не следва да се присъжда адвокатското възнаграждение в размер на 300 лв. за касационната инстанция, тъй като не са представени доказателства за заплащането му.

Въззивното решение не е обжалвано и е влязло в сила в частта, с която е било потвърдено определение № 2052 от 17.03.2014 г. по гр. д. № 4962/1995

г. на Русенския районен съд. С това определение ищецът С. Д. К. е осъден да заплати 300 лв., представляващи възнаграждение на особения представител на съделителката И. Б. Л.-С.

6.Нормата на чл. 3, ал. 4 ЗАЗ в редакцията преди изменението в ДВ бр. 13 от 07.02.2017 г., предвиждаща, че когато договорът за аренда е сключен само от някои от съсобствениците на земеделската земя, отношенията помежду им се уреждат съгласно чл. 30, ал. 3 ЗС не изключва приложението на общата норма на чл. 32, ал. 1 ЗС и на закрепеното в нея изискване за използване и управление на общата вещ по решение на мнозинството от съсобствениците. Договори за управление, какъвто е и договорът за аренда, може да бъде сключен от всеки съсобственик за цялата вещ. Ако обаче съсобственикът, сключил договора, не притежава повече от половината от вещта, този договор не е противопоставим на всеки един от останалите съсобственици – заедно или поотделно, освен ако не са го приели.

Чл. 108 ЗС

Чл. 32, ал. 1 ЗС

Чл. 3, ал. 4 ЗАЗ – редакция преди изм. ДВ бр. 13 от 07.02.2017 г.

Решение № 12 от 01.03.2018 г. по гр. д. № 1251/2017 г., II г. о., докладчик съдия Камелия Маринова

Производството е по чл. 290 – чл. 293 от ГПК.

Образувано е по касационна жалба на Й. К. К. и М. К. К. против решение № 126 от 14.10.2016 г., постановено по гр.д. № 283 по описа за 2016 г. на Окръжен съд-Ямбол в частта, с която е потвърдено решение № 322 от 10.06.2016 г. по гр.д. № 140/2016 г. на Районен съд-Ямбол за отхвърляне на предявения от Й. К. К. и М. К. К. против [име] АД, гр. Я. ревандикационен иск в осъдителната му част за предаване владението на ½ ид.ч. от нива от 4.996 дка с идентификатор № [номер] по кадастралната карта на гр. Я.

[име] АД, гр. Я. е подало писмен отговор по реда и в срока на чл. 287, ал. 1 ГПК, с който оспорва основателността на касационната жалба, претендира възстановяване на направените разноски и прави възражение за прекомерност на направените от касаторите разноски.

С определение № 420 от 26.10.2017 г., постановено по настоящото дело, е допуснато касационно обжалване на въззивното решение на основание чл. 280, ал. 1, т. 3 ГПК по въпроса: *за действието на договора за аренда, сключен от съсобственик, който не притежава повече от половината идеални части от общия имот, по отношение на останалите съсобственици.*

Въпросът е относим към настоящия правен спор, по който въззивният съд е установил, че ишците общо са собственици на ½ ид.ч. от процесния имот, но ответното дружество има противопоставимо им правно основание да ползва имота, тъй като е сключило договор за аренда за срок от 10 години със съсобственика на другата ½ ид.ч. от имота [име] ООД, гр. Я. Съдът е приел за неоснователни доводите на ишците относно действителността и действието на договора за аренда. Изложил е съображения, че договорът за аренда поражда действие и по отношение на ишците, тъй като разпоредбата на чл. 3, ал. 4 ЗАЗ допуска арендният договор да бъде сключван и само от един от съсобствениците на земеделските земи, като отношенията между тях се уреждат съобразно разпоредбата на чл. 30, ал. 3 ЗС. Именно по аргумент от чл. 3, ал. 4 ЗАЗ отдаването под аренда е действие, което може да бъде

извършено самостоятелно от отделен съсобственик и без съгласие на останалите участници в общността, чиито права и интереси са гарантирани от разпоредбата на чл. 30, ал. 3 ЗС и в случай на увреждане могат да бъдат защитени по общия исков ред. Специалният характер на разпоредбата на чл. 3, ал. 4 ЗАЗ изключва приложението на общата разпоредба на чл. 32, ал. 1 ЗС и на закрепеното в нея изискване за използване и управление на общата вещ по решение на мнозинството от съсобствениците.

По основанията за допускане на касационно обжалване по въпроса за действието на договора за аренда, сключен от съсобственик, който не притежава повече от половината идеални части от общия имот, по отношение на останалите съсобственици:

В мотивите на т. 2 от Тълкувателно решение № 2 от 20.07.2017 г. по т.д. № 2/2015 г. на ОСГТК на ВКС е изяснено, че договорът за аренда урежда обществените отношения, свързани със стопанското ползване на земеделска земя и извличане на плодовете, на които арендаторът става собственик. Създаването на режим на специално регулиране е свързано със съществената специфика на земеделската земя - при ползването /обработването/ тя дава плодове. Поради съществения елемент на този вид договор - придобиване собствеността върху добивите /чл. 2, ал. 2/, законът дава специална регулация на отношенията във връзка с плодовете /чл. 2, ал. 2, чл. 10, ал. 3, чл. 31/. Засилено е задължението на арендатора за полагане на грижа при ползването и задължението на арендодателя за осигуряване на спокойно ползване на имота. Нормите на ЗАЗ са въведени, за да очертаят правна възможност за по-пълно регулиране на отношенията съобразно спецификата на обекта на ползването, но не и за тяхната изключителност.

Така изяснената цел на уредбата на договора за аренда с отделен закон не дава основание да се приеме, че нормата на чл. 3, ал. 4 ЗАЗ в редакцията преди изменението в ДВ бр.13 от 7.02.2017 г., предвиждаща, че когато договорът за аренда е сключен само от някои от съсобствениците на

земеделската земя, отношенията помежду им се уреждат съгласно чл. 30, ал. 3 ЗС е специална и изключва приложението на общата норма на чл. 32, ал. 1 ЗС и на закрепеното в нея изискване за използване и управление на общата вещ по решение на мнозинството от съсобствениците. Договори за управление, какъвто е и договорът за аренда може да бъде сключен от всеки съсобственик за цялата вещ. Ако обаче съсобственикът, сключил договора не притежава повече от половината от вещта, този договор не е противопоставим на всеки един от останалите съсобственици – заедно или поотделно, освен ако са го приели. По приложението на чл. 31, ал. 1 ЗС при сключен от съсобственик договор за аренда е налице практиката на ВКС – например решение № 115 от 21.11.2017 г. по гр.д. № 997/2017 г., II г.о., с което е дадено тълкуване в хипотеза на сключени от отделни съсобственици с различни арендатори договори за аренда, че когато договорите за аренда са били сключени от съсобственици с различни по обем права в съсобствеността, следва да се отдаде превес на този арендатор, сключил договор за аренда със съсобствениците, притежаващи повече от 50% в съсобствеността, като проявление на общото правило на чл. 32, ал. 1 ЗС, според което общата вещ се управлява от мнозинството от съсобствениците съобразно притежаваните от тях дялове в общността и следователно, дори когато договорът за аренда, сключен със съсобственик с по-малко от 50% идеални части, е вписан, същият не е противопоставим както на последващ арендатор, така и на наемател, на когото мнозинството от съсобствениците са предоставили облигационното право на ползване върху имота.

По изложените съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че договор за аренда, сключен от съсобственик, който не притежава повече от 50 % от общия земеделски имот, е непротипоставим на останалите съсобственици, освен ако същите са го приели изрично или мълчаливо /например получавайки припадащата се на дела им част от арендните плащания/.

По основателността на касационната жалба:

С оглед отговора на въпроса, обусловил допускане на касационно обжалване, въззивното решение в атакуваната му част се явява неправилно. Договорът за аренда от 13.11.2013 г. е сключен от съсобственика [име] ООД, гр.Ямбол, притежаващ $\frac{1}{2}$ ид.ч. от процесната нива, поради което с оглед правилото на чл.32, ал.1 ЗС е непротивопоставим на ищците, които общо притежават останалата $\frac{1}{2}$ ид.ч. Не е установено и ищцата М. К. К., притежаваща $\frac{1}{4}$ ид.ч. от имота, да е изразила мълчаливо съгласие и да е приела договора за аренда, получавайки арендните плащания. Представените писмени доказателства установяват, че М. К. е отдавала имота под наем на [име] ООД, гр. Я. за по една стопанка година в периода 2010-2011 г., 2012-2013 г., 2013-2014 г. и 2014-2015 г., като е договаряна наемна цена под формата на рента в размер на 20% от фактически получения добив от декар пшеница и ечемик, дължима по избор на наемодателя в пари по действащите пазарни цени или в натура. Представените от ответното дружество [име] АД, гр. Я. списък на раздадена рента за 2013 г., 2014 г. и 2015 г. от [име] ООД и разходни касови ордери от 2.09.2013 г., 5.09.2014 г. и 4.09.2015 г. за изплатени от [име] ООД на М. К. суми, са относими към изпълнение на задълженията по договорите за наем, поради което факта на получаването му не установява приемане на договора за аренда от съсобственика М. К.

При тези факти следва да се приеме, че ответното дружество няма противопоставимо на ищците право да ползва тяхната $\frac{1}{2}$ ид.ч. от процесната нива, поради което ревандикационния иск е основателен и в осъдителната си част. Въззивното решение в частта, с която искът е отхвърлен следва да бъде отменено и вместо него да се постанови друго, с което [име] АД, гр. Я. бъде осъдено да предаде на Й. К. и М. К. $\frac{1}{2}$ ид.ч. от имота.

С оглед изхода на настоящото производство ответното дружество дължи възстановяване на направените от ищците разноски по делото в размер на 350 лв. за първата инстанция /175 лв., от които са присъдени от

въззивния съд с определение № 454 от 13.12.2016 г. по гр.д. № 283/2016 г. и с настоящото решение следва да се присъди разликата от 175 лв./, 25 лв. за въззивната инстанция /на М. К. не се дължи възстановяване на заплатеното на адвокат В. възнаграждение от 300 лв., тъй като към момента на упълномощаването ѝ на 27.06.2016 г. вече е имала процесуален представител по договора от 20.01.2016 г., чиито пълномощия не са оттеглени, а на основание чл. 78 ГПК на страната се дължат направените за един адвокат разноски/ и 685 лв. за касационната инстанция. Неоснователно е направеното от ответното дружество възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение от 600 лв. за процесуално представителство на М. К. от Й. К. Й. К. е осъществявал процесуално представителство на сестра си М. К. по упълномощаване от последната при условията на чл. 38, ал. 1 ЗА и има право на възнаграждение съгласно ал. 2 от същата законова норма, като сумата от 600.00 лв. е минималния размер по чл. 7, ал. 5 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения или на Й. К. се дължат 900 лв. при условията на чл. 38, ал. 2 ЗА, от които 150 лв. вече са присъдени и са дължими 750 лв. Следователно ответното дружество дължи на ищците разноски общо на 885 лв.

7.Самата мярка „спиране на изпълнението“ по естеството си предполага висящо изпълнително дело, а изпълнението ѝ съставлява временно преустановяване на следващите изпълнителни действия от съдебния изпълнител, пред който конкретното изпълнително дело е висящо. Освен това въпросната обезпечителна мярка винаги има определено приложно поле, тъй като засяга конкретно изпълнително дело, по което упражняването на процесуални права и изпълнението на процесуални задължения, образуващи съдържанието на изпълнителния процес като правоотношение следва да бъдат преустановени в изпълнение на наложената обезпечителна мярка. В този смисъл

обезпечителната заповед, съдържаща такава мярка – забрана за реализиране на изпълнителния процес, като правоотношение, чрез спиране на изпълнението, не е основание за образуване на изпълнително дело пред произволен съдебен изпълнител, т. е. пред съдебен изпълнител, пред който не са висящи изпълнителните дела, по които е наложена същата мярка, тъй като той не би могъл да спре изпълнението на дело, което не е висящо пред него.

Чл. 73, ал. 4 ЗЧСИ

**Решение № 181 от 09.02.2018 г. по гр. д. № 2595/2017 г., III г. о.,
дзюккладчик съдия Симеон Чаначев**

Производството е по реда на чл. 73, ал. 4, вр. ал. 1 от Закона за частните съдебни изпълнители /ЗЧСИ/.

Образувано е по жалба на Министъра на правосъдието – жалба вх. № [номер] г. по регистъра на Камарата на частните съдебни изпълнители на Република България срещу решение от 14.03.2017 г. по дисциплинарно дело № 32/2016 г. на Дисциплинарната комисия /ДК/ на Камарата на частните съдебни изпълнители на Република България /КЧСИ/.

Ответникът – ЧСИ М. М. оспорва жалбата, поддържа становище, че същата е процесуално допустима, но по същество намира, че е неоснователна.

Ответникът –КЧСИ оспорва жалбата и поддържа становище за правилност на постановеното решение по дисциплинарното дело.

Предмет на разглеждане е решение от 14.03.2017 г. по дисциплинарно дело № 32/2016 г. на ДК на КЧСИ, с което е отхвърлено искането на Министъра на правосъдието – изх. № [номер] и вх. № [номер] по описа на КЧСИ за ангажиране на дисциплинарната отговорност на М. М., частен съдебен изпълнител, рег. № [номер], с район на действие Софийски градски съд /СГС/ за заявените в него нарушения, като неоснователно.

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в срока по чл. 73, ал. 2 ЗЧСИ от лице, легитимирано да обжалва посочения акт /цитираното решение/, който подлежи на съдебен контрол пред Върховен касационен съд /ВКС/ при наличие на правен интерес, който в случая произтича от постановения правен резултат.

По същество жалбата е основателна, предвид следните съображения:

Производството по дисциплинарно дело № 32/2016 г. е образувано с акт на председателя на ДК срещу ЧСИ М. М., рег. № [номер] и район на действие СГС, въз основа на искане от Министъра на правосъдието с изх. № [номер] по описа на министерството и с вх. № [номер] по описа на КЧСИ. С решение от 14.03.2017 г. по дисциплинарно дело № 32/2016 г. на ДК на КЧСИ е отхвърлено искането на Министъра на правосъдието – изх. № [номер] и вх. № [номер] по описа на КЧСИ за ангажиране на дисциплинарната отговорност на М. М., частен съдебен изпълнител, рег. № [номер], с район на действие СГС за заявените в него нарушения, като неоснователно. За да постанови този резултат дисциплинарният състав е приел съображения по отношение, на които ВКС в настоящия си състав намира следното:

По отношение на твърдяното нарушение по т. 1 от искането по чл. 70 ЗЧСИ, ДК е развила мотиви за това, че не са налице действия на частен съдебен изпълнител /ЧСИ/ М. М., представляващи дисциплинарни нарушения. В искането по чл. 70 ЗЧСИ се поддържа, че в нарушение на чл.

400, ал. 1 ГПК и чл. 404 ГПК, ЧСИ М. е образувал незаконосъобразно изпълнително дело № [номер] по описа си, без да е налице изпълнително основание за това. ДК е обосновала разбирането, че обезпечителната заповед е основание за образуване на изпълнително дело за изпълнение разпореждане на съда, като в ГПК не бил „фиксиран способът по който се изпълнява обезпечението по чл. 397, ал. 2”. Според състава на ДК за другите видове обезпечения начинът на изпълнение бил подробно уреден в чл. 400 ГПК, докато обезпечителната мярка „спиране на изпълнението” не била „предмет на такова описание”. В мотивите на решението си ДК е отразила как обикновено се изпълнява въпросната обезпечителна мярка – като обезпечителната заповед се входира в деловодството на съдебния изпълнител /СИ/, делото по описа на който се спира. Мотивирано е виждането, че изборът на молителя по изпълнително дело № [номер] по описа на ЧСИ М. – [име] АД е бил да поиска от СИ да приведе в действие обезпечителните заповеди, което според състава на ДК не било закононарушение „и от гледна точка на процесуална икономия за взискателя е далеч по – ефективно от депозиране на молби по всяко едно от делата”.

Изложените съображения в цитираното решение са незаконосъобразни и са обусловили незаконосъобразност на извода на ДК за липсата на дисциплинарно нарушение по т. 1 от искането по чл. 70, ал. 1 ЗЧСИ, както и незаконосъобразност на постановения акт. От данните по делото е установено, че изпълнително дело № [номер] по описа на ЧСИ М. е образувано на 17.06.2014 г. по молба на [име] АД, въз основа на обезпечителни заповеди, подробно изброени в същата молба, издадени по търговско дело № 7126/2013 г. на СГС, с които на основание чл. 629а ТЗ по искане на [име] АД са постановени предварителни обезпечителни мерки в производството по цитираното дело на СГС, чрез спиране на производството по изпълнителни дела, подробно изброени в посочената молба, на частни съдебни изпълнители /ЧСИ/ от различни райони на страната, общо 49 обезпечителни заповеди, по 49 изпълнителни дела. От данните по делото е

установено още, че на 17.06.2014 г. ЧСИ М. М. по образуваното изпълнително дело № [номер] е изпратил до ЧСИ по изброените 49 изпълнителни дела „съобщения”, съгласно даденото от ЧСИ М. означение на тези документи, като всеки един от тях съдържа констатации за подадената от [име] АД молба, издадената от СГС обезпечителна заповед, на основание постановено от същия съд определение по т. дело № 7126/2013 г., образуваното изпълнително дело № [номер] по описа на ЧСИ М. срещу [име] АД и диспозитив за спиране на производството по образуваното пред съответния ЧСИ изпълнително дело на основание чл. 400 ГПК, включително с определяне на дължимите такси и разноски. Тези обстоятелства са констатирани и в обжалваното пред настоящата инстанция решение на ДК. Освен това ДК е констатирала, че на 17.06.2014 г. по изпълнителното дело е изпратено съобщение до [име] АД, длъжник по всички изпълнителни дела, с което дружеството е уведомено за спирането.

Правните съображения, които произтичат от тези обстоятелства мотивират друг решаващ извод по отношение на твърдяното нарушение по т. 1 от искането, предявено на основание чл. 70 ЗЧСИ, а именно за допуснато от ЧСИ М. М. дисциплинарно нарушение. Основание за привеждане в изпълнение на наложената от СГС обезпечителна мярка по чл. 629а ТЗ е възникнало с издаване на съответните обезпечителни заповеди, но както самият състав на ДК е посочил в решението си същата обезпечителна мярка се изпълнява, като обезпечителната заповед се входира в деловодството на СИ, делото по описа на който се спира, т.е. изпълнението на обезпечителните мерки в конкретния случай е следвало да се реализира от съдебните изпълнители, провеждащи производството по изпълнителните дела, по които съдът е постановил, като предварителна обезпечителна мярка спирането им. В тази връзка настоящият състав на ВКС намира за правно необосновано разбирането на ДК за непълнота на закона. Такава непълнота на правната уредба не е налице, тъй като самата мярка „спиране на изпълнението” по естеството си предполага висящо изпълнително дело, а изпълнението й

съставлява временно преустановяване на следващите изпълнителни действия от съдебния изпълнител, пред който конкретното изпълнително дело е висящо. Освен това въпросната обезпечителна мярка винаги има определено приложно поле, тъй като засяга конкретно изпълнително дело, по което упражняването на процесуални права и изпълнението на процесуални задължения, образуващи съдържанието на изпълнителния процес като правоотношение следва да бъдат преустановени в изпълнение на наложената обезпечителна мярка. В този смисъл обезпечителната заповед, съдържаща такава мярка - забрана за реализиране на изпълнителния процес, като правоотношение, чрез спиране на изпълнението, не е основание за образуване на изпълнително дело пред произволен съдебен изпълнител, т.е. пред съдебен изпълнител, пред който не са висящи изпълнителните дела, по които е наложена същата мярка, тъй като той не би могъл да спре изпълнението на дело, което не е висящо пред него. Поради това ЧСИ М. М. не е следвало да образува дело по искането на [име] АД, тъй като посочените изпълнителни дела, по които са постановени обезпечителни мерки са били висящи и реализирани от други съдебни изпълнители. Ето защо следва да се приеме, че твърденията за нарушение по т. 1 от искането по чл. 70 ЗЧСИ са установени.

Нарушението по т. 2 от искането по чл. 70 ЗЧСИ е формулирано, както следва:

„В нарушение на разпоредбата на чл. 432 ГПК съдебният изпълнител е изпратил съобщения до частни съдебни изпълнители по 49 на брой изпълнителни дела, с които е постановил спиране на изпълнителните дела по описа им. С посоченото действие частният съдебен изпълнител е превишил правомощията си, тъй като в нормата на чл. 432 ГПК е посочено, в кои случаи и от кого се спира изпълнителното производство”.

ДК е приела, че ЧСИ М. М. е „опосредил връчването на обезпечителните заповеди до съответните чси, водещи изпълнителните дела,

така, както му е възложено от молителя - [име] АД, а разпореждането за спиране на изпълнителните дела е направено от Съда чрез издадените обезпечителни заповеди”. По – нататък в решението е изложено, че каквито и изрази да използва съдебният изпълнител в съобщенията си до другите ЧСИ, те нямат стойност на разпореждане за спиране на изпълнението.

Във връзка с изложените мотиви на ДК трябва да се имат предвид следните съображения:

ЧСИ М. М. не може да опосредява, както е приел ДК връчването на обезпечителни заповеди до другите частни съдебни изпълнители, водещи процесните изпълнителни дела. Такива функции и правомощия по реда на ГПК частният съдебен изпълнител няма. Освен това изпълнението се спира въз основа на оригинална обезпечителна заповед, издадена по реда на чл. 629а ТЗ, а такива заповеди в конкретния случай не са изпратени от ЧСИ М. М. до другите частни съдебни изпълнители, водещи процесните изпълнителни дела. ЧСИ М. М. по образуваното изпълнително дело № [номер] е изпратил до ЧСИ по изброените 49 изпълнителни дела „съобщения”, съгласно даденото от него означение на тези документи. Макар и озаглавени съобщения, всеки един от тях съдържа диспозитив за спиране на производството по образуваното пред съответния ЧСИ изпълнително дело на основание чл. 400 ГПК. Постановяването на такъв диспозитив действително не е в компетентността, на който и да е съдебен изпълнител. Това указание не е задължително за съдебните изпълнители, към които е адресирано и които провеждат процесните изпълнителни дела, но с извършването на конкретните действия по издаване на процесните съобщения се компрометира изпълнението на обезпечителните заповеди, тъй като въпреки разпорежданията на СГС /посочените по - горе определения за допускане на обезпечителната мярка/ изпълнението по образуваните от другите съдебни изпълнители изпълнителни дела могат да продължат. Ето

защо следва да се приеме, че твърденията за нарушение по т. 2 от искането по чл. 70 ЗЧСИ са установени.

По т. 3 от искането по чл. 70 ЗЧСИ е посочено, че в нарушение на чл. 78 ЗЧСИ съдебният изпълнител е начислил такси по изпълнителното производство, като същото е образувано незаконосъобразно, без изпълнително основание, от което според сезирацият орган следва, че начисляването на такси също е незаконосъобразно.

ДК е приела, че таксите са правилно изчислени, не са присъдени в тежест на длъжника, като по този начин същият да е бил обезщетен. ДК е констатирала, че таксите са внесени от молителя авансово.

Предвид изводите на настоящата инстанция за допуснати нарушения от ЧСИ М. М. по т. 1 и по т. 2 от искането, предявено на основание чл. 70, ал. 1 ЗЧСИ, с които твърденията за нарушение по т. 3 са непосредствено свързани следва да се приеме, че и тези твърдения са установени. Във връзка с горните мотиви за незаконосъобразно образуване на изпълнително дело от ЧСИ М. по молба на [име] АД не е имало основание за начисляване на такси по същото дело, т.е. незаконосъобразно е приложена разпоредбата на чл. 78 ЗЧСИ. Ето защо следва да се приеме, че твърденията за нарушения по т. 3 от искането по чл. 70 ЗЧСИ са установени.

С оглед на изложеното следва да се приеме, че решението на ДК е неправилно. Незаконосъобразно ДК е приела, че разгледаните по - горе процесуални действия на ЧСИ М. М. не са основания за ангажиране на дисциплинарната му отговорност. Дисциплинарната отговорност е санкционна отговорност, поради което вида и размера на наложеното наказание следва да бъде съобразено с тежестта на нарушенията, обстоятелствата, при които са извършени, други провинения на наказаното лице и цялостната му професионална дейност, изразена като критерии с установения от чл. 53 от Устава на КЧСИ принцип на съразмерност и

съответност на санкцията към нарушенията. В случая санкциониращият орган неправилно е приел липсата на основания за ангажиране на дисциплинарната отговорност на ЧСИ М. М. Искането на сезирацият орган по чл. 70 ЗЧСИ следва да бъде уважено. При определяне вида и размера на наказанието настоящият състав на ВКС, като съобрази обстоятелствата, относно тежестта на нарушенията /извършени са процесуални действия, които ЧСИ М. не е имал правомощия да реализира/, обстоятелствата, при които са извършени, липсата на данни за други дисциплинарни нарушения и останалите посочени по - горе обстоятелства, обуславящи вида и размера на наказанието, намира че на ЧСИ М. М. следва да бъде наложено наказание по чл. 68, ал. 1, т. 1 ЗЧСИ – порицание, което съответства в най – пълна степен на извършените от него нарушения и на превантивната функция на дисциплинарното наказание.

С оглед на тези мотиви следва на основание чл. 73, ал. 4 ЗЧСИ да се отмени решение от 14.03.2017 г. по дисциплинарно дело № 32/2016 г. на ДК на КЧСИ и да се постанови друго решение, с което на ЧСИ М. М. да бъде наложено наказание по чл. 68, ал. 1, т. 1 ЗЧСИ – порицание.

IV. РЕШЕНИЯ НА ТЪРГОВСКАТА КОЛЕГИЯ

8.Предизвестието по чл. 125, ал. 2 ТЗ за прекратяване на участието в дружество с ограничена отговорност може да бъде оттеглено от подалия го съдружник, ако оттеглянето е направено преди изтичане на срока на предизвестието.

Решение № 7 от 14.03.2018 г. по търг. дело № 926/2017 г., I т. о., докладчик съдия Тотка Калчева, председател на Първо търговско отделение

Производството е по чл. 290 ГПК.

Образувано е по касационна жалба, подадена от [фирма] ООД, гр. В. срещу решение № 284/06.12.2016г., постановено по в.т.д. № 436/2016г. от Варненския апелативен съд в частта, с която е потвърдено решение № 293/26.04.2016г. по т.д. № 1269/2015г. на Варненския окръжен съд за уважаване на предявения от Р. П. К., гр. В. против [фирма] ООД иск по чл. 29, ал. 1 ЗТР за признаване за установено, че на 31.07.2015г. в Търговския регистър по партидата на дружеството е вписано несъществуващо обстоятелство – прекратяване на членството на Р. П. К. като съдружник на основание чл. 125 ТЗ и в частта по иска по чл. 74, ал. 1 ТЗ за отмяна на решенията, взети на проведеното на 06.05.2015г. общо събрание на съдружниците на [фирма] ООД, относно решенията по т. 2, т. 3 и т. 4, а именно приемането на нов съдружник, поемане дяловете на прекратилия участието си съдружник Р. К., освобождаване на същата като управител на [фирма] ООД и приемането на актуализиран вариант на дружествения договор.

Върховният касационен съд, Търговска колегия, I отделение констатира следното:

За да постанови обжалваното решение, въззивният съд е констатирал отправянето на предизвестие по чл. 125, ал. 2 ТЗ от Р. К. на 14.01.2015г. за прекратяване на членственото й правоотношение като съдружник в [фирма] ООД. Предизвестието е било получено от управителя на дружеството Т. К. на 05.02.2015г. по реда на чл. 47, ал. 2 ГПК. По делото е установено получаването от Т. К. на 17.04.2015г. на писмено изявление от Р. К. за

оттегляне на предизвестieto за прекратяване на членственото правоотношение. На 06.05.2015 г. Общото събрание на съдружниците е взело решения за: напускане с предизвестие на Р. К., приемане на нов съдружник, освобождаване на Р. К. като управител и приемане на нов актуализиран вариант на дружествения договор. Посочените обстоятелства са вписани в Търговския регистър по партидата на [фирма] ООД на 31.07.2015г. Апелативният съд е изложил съображения относно наличието на правен интерес за Р. К. да предяви иск по чл. 29, ал. 1 ЗТР за установяване вписване на несъществуващо обстоятелство – прекратяване на членственото й правоотношение. Позовавайки се на отсъствието на изрично уредена забрана, въззивният съд е приел, че оттеглянето на предизвестieto е произвело валидно действие, доколкото същото е извършено преди изтичане на определения в закона тримесечен срок, в резултат на което членственото правоотношение на Р. К. не е било прекратено и същата е била съдружник към момента на вземане на решенията на 06.05.2015г. Излагайки аргумента, че подаденото в Търговския регистър заявление за оттегляне на предизвестieto не може да обуслови знание за проведеното заседание на Общото събрание, решаващият съд е приел за спазен четиринадесетдневният срок за предявяване на иска по чл. 74 ТЗ, като срокът тече от вписване на решенията в Търговския регистър – 31.07.2015г. Според състава на апелативния съд заседанието на Общото събрание не е свикано по законово установения ред поради липса на данни за своевременно уведомяване на съдружника Р. К. за провеждането му чрез отправяне на писмена покана, съдържаща дневния ред. По тези съображения Варненският апелативен съд е уважил иска по чл. 74, ал. 1 ТЗ в частта относно решенията по т. 2, т. 3 и т. 4 от заседанието - за приемане на нов съдружник, поемане дяловете на прекратилия участието си съдружник Р. К., освобождаване на същата като управител на [фирма] ООД и приемане на актуализиран вариант на дружествения договор.

С определение № 535/31.10.2017г. ВКС допусна касационно обжалване основание **чл. 280, ал. 1, т. 3** ГПК за произнасяне по въпроса: „*Може ли да се оттегля предизвестieto по чл. 125, ал. 2 ТЗ, ако оттеглянето е направено преди изтичане на неговия срок?*“.

Според касатора при тълкуването на разпоредбата на чл. 125, ал. 2 ТЗ следва да се приложи правилото на чл. 13, ал. 2 ЗЗД за оттегляне на предложението и за неговата обвързваща сила, предвид съществуващата непълнота в тълкуваната норма и даденото сходно разрешение в друг закон. Касаторът се позовава и на нормата на чл. 326, ал. 4 КТ.

Становището на състава на ВКС произтича от следното:

С постановеното по реда на чл. 290 ГПК решение № 46/22.04.2010г. по т.д. № 500/2009г. на ВКС, II т.о. е уеднаквена съдебната практика, като е прието, че изтичането на срока на предизвестieto по чл. 125, ал. 2 ТЗ има автоматичен прекратителен ефект спрямо членственото правоотношение на съдружник в дружество с ограничена отговорност. За прекратяване на участието на съдружника в хипотезата по чл. 125, ал. 2 ТЗ не е необходимо решение на общото събрание за освобождаване на съдружника, както и уреждане на имуществените отношения по чл. 125, ал. 3 ТЗ или на съдбата на дружествените дялове на напускащия съдружник. Съображенията на състава на ВКС в посоченото решение са основани на разбирането, че прекратяването на участие в дружество с ограничена отговорност чрез отправяне на писмено предизвестие по реда на чл. 125, ал. 2 ТЗ е потестативно право на всеки съдружник да предизвика едностранна промяна в персоналния субстрат на търговското дружество. С предизвестieto се изявява свободно формираната воля на съдружника, като законодателят е поставил единствено изискване предизвестieto да е в писмена форма и да е отправено в определен срок – не по-малко от 3 месеца преди датата на прекратяването.

От приетото в съдебната практика разрешение за последиците и за правната характеристика на прекратяването на участие на съдружник по реда на чл. 125, ал. 2 ТЗ, както и от тълкуването на правната норма следва извод, че упражняването на правото на едностранно прекратяване на участието се осъществява чрез волеизявление, което има адресат, но не се нуждае от приемане с насрещно волеизявление.

Последиците при прекратяване на участието се проявяват спрямо дружеството и по отношение на съдружниците. След настъпване на прекратяването дружеството следва да уреди имуществените последици по чл. 125, ал. 3 ТЗ с прекратилия участието си съдружник. В посочената норма не е проведено разграничение в тези имуществени последици в зависимост от основанията за прекратяване на участието - по чл. 125, ал. 1 ТЗ или по чл. 125, ал. 2 ТЗ, поради което задължението на дружеството възниква по силата на закона, а не в резултат на две съвпадащи волеизявления, пораждащи насрещни права и задължения. С прекратяване на участието възниква необходимост от изменение на дружествения договор между оставащите съдружници относно размера на дяловете, с които всеки участва (по чл. 115, т. 5 ТЗ) и относно размера на капитала (по чл. 115, т. 4 ТЗ). Измененията в дружествения договор могат да засегнат правата и задълженията на останалите съдружници, като тези изменения се осъществяват с решение на Общото събрание на съдружниците по чл. 137, ал. 1, т. 1 ТЗ, взето с определеното в закона или в договора мнозинство, респективно, по съгласие на всички съдружници, и с решение и по чл. 137, ал. 1, т. 4 ТЗ. Следователно измененията на договора, които внасят изменение в правата и задълженията на съдружниците, са в компетентността на управителния орган на дружеството, а не настъпват по силата на съвпадането на насрещните волеизявления на съдружника, отправил предизвестие за прекратяване на участието, и волята на управителния орган, обективизирана в решение на Общото събрание.

Дружественият договор е многостранна сделка, но изменението му се предприема по решение на Общото събрание на съдружниците, като правилото по чл. 20а ЗЗД (за изменение на договора по взаимно съгласие) не се прилага. Това правило не се прилага и при приемане на нов съдружник, тъй като същият следва да приеме условията на договора с едностранно волеизявление съгласно чл. 122 ТЗ. В този смисъл, ако волеизявлението за прекратяване на участието се разгледа като едностранна сделка, доколкото с него се прекратяват или се поражда необходимост да се изменят права и задължения, за оттеглянето на това волеизявление не се прилага правилото на чл. 13, ал. 2 ЗЗД. Законодателят е придал обвързваща сила и неоттегляемост на предложението за сключване на договор до приемането му, както и на приемането до получаването му от предложителя, с оглед на особеностите на двустранните сделки, чрез които се създава правна връзка между лицата вследствие на постигането на съгласие (съвпадане на волеизявленията) за поемане на насрещни права и задължения. По силата на чл. 44 ЗЗД за едностранните волеизявления правилата за договорите намират само *съответно* приложение, доколкото са съвместими с техните особености. В случая за едностранното волеизявление за прекратяване на участието на съдружник в дружество с ограничена отговорност законодателят не е предвидил изрично забрана за оттегляне на предизвестие и неоттегляемост на волеизявлението не може да се изведе от правилата на договорите по ЗЗД предвид фактическият състав, от който се поражда изменението на правата и задълженията на съдружниците. По същите съображения не намира приложение и разпоредбата на чл. 326, ал. 4 КТ относно правилата за оттегляне на предизвестие за прекратяване трудов договор.

Аргументи в подкрепа на изразеното становище, че предизвестие за прекратяване на участието може да бъде оттеглено, могат да се изведат и от характеристиката на това предизвестие. След като предизвестие е израз на свободно формираната воля на съдружника да прекрати участието си и до

настъпване на прекратяването не се променят правата и задълженията на съдружника, произтичащи от членственото правоотношение, то е допустимо и свободно изменение на волята на съдружника. С оттеглянето на предизвестieto за прекратяване съдружникът изяснява воля да продължи участието си в дружеството. В посочения смисъл е решение № 1021/02.08.2001г. по гр.д.№ 2206/2000г. на ВКС, V г.о. Също така, независимо от волята на съдружника, до изтичане на срока на предизвестieto прекратяването на участието може да настъпи и на друго основание по чл. 125, ал. 1 ТЗ - за физическите лица при смърт, пълно запрещение или изключване. Прекратяването на участието може да настъпи и при доброволно напускане с уреждане на имуществените последици (решение № 771/20.12.2004г. по т.д.№ 165/2004г. на ВКС, I т.о.) или при прехвърляне на всички притежавани от съдружника дялове от капитала на дружеството, при които по същество се изменя волята на съдружника прекратяването да настъпи с едностранно изявление по чл. 125, ал. 2 ТЗ. При недобросъвестно упражняване на правото по чл. 125, ал. 2 ТЗ (многократно подавани и оттегляни предизвестия), съдружникът би могъл да бъде изключен по решение на Общото събрание.

Според даденото разрешение в практиката, че изтичането на срока на предизвестieto по чл. 125, ал. 2 ТЗ има автоматичен прекратителен ефект спрямо членственото правоотношение, то оттеглянето на предизвестieto следва да е направено до изтичане на посочения в него, но не по-малък от определения в закона, 3-месечен срок. Това волеизявление също не се нуждае от приемане, но следва да е достигнало до адресата си преди изтичане на срока на предизвестieto, тъй като след изтичането му прекратяването на участието е настъпило.

По изложените съображения на правния въпрос, по който е допуснато касационното обжалване следва да се отговори така: *Предизвестieto по чл. 125, ал. 2 ТЗ за прекратяване на участието в дружество с ограничена*

отговорност може да бъде оттеглено от подалия го съдружник, ако оттеглянето е направено преди изтичане на срока на предизвестията.

По същество на касационната жалба.

С оглед на дадения отговор на правния въпрос, по който бе допуснато касационно обжалване, въззивното решение е постановено в съответствие с материалния закон. В касационната жалба са изложени съображения за неправилност на обжалвания акт на апелативния съд, изцяло съвпадащи с доводите, обосноваващи основанието по чл. 280, ал. 1, т. 3 ГПК, по които съставът на ВКС изложи съображения.

Неоснователно е оплакването за недопустимост на предявения иск по чл. 74 ТЗ. Искът е предявен от лице, което към датата на провеждане на Общото събрание на 06.05.2015г. е съдружник в дружеството, тъй като прекратяване на участието му не е настъпило по реда на чл. 125, ал. 2 ТЗ. Правилно въззивният съд е приел, че искът за отмяна на решенията на Общото събрание е предявен в 14-дневен срок от узнаването им, което е станало с вписването в Търговския регистър на 31.07.2015г. Твърденият от дружеството факт, че съдружникът К. е подала заявление в регистъра, съобщавайки за оттегляне на предизвестията за прекратяване на участието в дружеството, обосновано е преценен от състава на апелативния съд като такъв, от който не може да се направи извод за знание за приетите решения на Общото събрание, които към този момент не са били вписани в Търговския регистър.

По тези съображения въззивното решение следва да се остави в сила.

9.Влязлото в сила определение, с което по реда на чл. 419 ГПК е отменена по същество издадена заповед за изпълнение въз основа на

документ по чл. 417 ГПК и искането на заявителя за издаването ѝ – отхвърлено като неоснователно, няма за последица обезсилване на издадената заповед за изпълнение, поради което не се отразява на правния интерес на ищеца да защити взеането си чрез специалния положителен установителен иск по чл. 422 ГПК и на допустимостта на този иск.

Решение № 1 от 10.04.2018 г. по търг. дело № 335/2017 г., II т. о., докладчик съдия Ваня Алексиева, председател на Второ търговско отделение

Производството е по чл. 290 ГПК.

Образувано е по касационната жалба на Д. Н. П. от гр. П. против въззивното решение на Пловдивския апелативен съд № 300 от 12.10.2016 г., по т.д. № 333/2016 г., в частта, с която след обезсилване на първоинстанционното решение на Пловдивския окръжен съд № 39 от 28.01.2016 г., по т.д. № 818/2012 г., делото е върнато на същия съд за произнасяне по първоначално предявения установителен иск, основан на чл. 422, ал. 1 ГПК.

Касационното обжалване на горепосоченото въззивно решение е допуснато с определение на състав на второ търговско отделение на ВКС № 491 от 27.07.2017 г., на осн. чл. 280, ал. 1, т. 3 ГПК по отношение на определения за обуславящ изхода на делото въпрос на процесуалното право, свързан с *предпоставките, при които е допустимо изменение на предявения положителен установителен иск по чл. 422, ал. 1 ГПК, с оглед правния интерес на ищеца, в хипотезата на влязло в сила определение, с което издадената заповед за изпълнение въз основа на документ по чл. 417 ГПК е*

отменена, а искането на заявителя за издаването и - отхвърлено, като неоснователно.

Настоящият състав на второ търговско отделение на ВКС, като взе предвид изложените доводи и провери данните по делото, съобразно правомощията си в производството по чл. 288 ГПК, намира:

Разгледана по същество, касационната жалба е неоснователна.

За да постанови връщане на делото за ново разглеждане от първостепенния съд, след като е обезсилил решението на ПОС, с което [фирма] ЕАД, гр. П., Д. Н. П., и К. А. Г. са осъдени да заплатят солидарно на [банка] АД, за клон гр. П., присъдените суми, като дължими на основание договор за револвиращ кредит № КБ -1218/15.07.2009 г. и възлизащи на 750 000 лв., главница, ведно със законната лихва върху нея, начиная от 10.10.2012 г. до окончателното и изплащане; 33 518.75 лв. -възнаградителна лихва по т.4.1 във вр. с т.7.2 от този договор; 6 852.09 лв. -лихва по т.4.2 върху просрочената главница за периода 12.05.2012 г. -05.06.2012 г.; 1750 лв.- наказателна лихва по т.4.3 от договора за периода 21.12.2011 г. - 05.06.2012 г., въззивната инстанция е приела, че определението, с което, на осн. чл. 214, ал. 1, пр. 3 ГПК, е допуснато изменение на предявения от ищцовата Банка установителен иск по чл. 422, ал. 1 ГПК в осъдителен такъв - за неизпълнение на договорни задължения, е незаконосъобразно и доколкото измененият осъдителен иск е недопустим, поради отсъствие на правен интерес за ищеца при необезсилена заповед за изпълнение, недопустим се явява и постановеният от ПОС съдебен акт.

Изложени са съображения, че законовата уредба на заповедното производство позволява обжалване единствено на разпоредането за незабавно изпълнение, което изключва да е налице процесуална възможност по действащия ГПК за обжалване на самата заповед за изпълнение, извън частта и за деловодните разноски. Следователно не може да се приеме, че с

влязлото в сила определение на ПОС по ч. гр. д. № 3268/2012 г. се отменя или обезсилва самата заповед за изпълнение и издадения изп.лист, въпреки неточно формулирания диспозитив, а се отменя единствено разпореждането за незабавно изпълнение. Поради това и постановеното от ПОС отхвърляне на заявлението на [банка] АД, за издаване на заповед за изпълнение и изпълнителен лист, подадено по ч.гр.д. № 8925/12 г. на ПРС, като неотнормирано към вече издадената заповед за изпълнение, а към спиране на изп.производство, образувано въз основа на същата, не е породило правни последици. Обстоятелството, че с влязлото в сила определение на ПОС по ч.гр.д. № 3268/2012 г. е отменено разпореждането за незабавно изпълнение, инкорпорирано в заповедта по чл. 417 ГПК, без да се засяга същата извън частта и за деловодните разноски, според съжденията в съобразителната част на обжалваното въззивно решение, означава, че и правният интерес на ищеца от предявения положителен установителен иск, основан на чл. 422, ал. 1 ГПК не е отпаднал с постановяване на цитирания съдебен акт на ПОС. По гореизложените съображения и позовавайки се на задължителната практика на ВКС, според която осъдителен иск за вземане, предмет на издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК или чл. 417 ГПК е допустим, но само след обезсилване на издадената заповед за изпълнение по предвидения в закона процесуален ред - чл. 415, ал. 2 ГПК, или по искане на касатора заявител, решаващият състав на Пловдивския апелативен съд е приел, че предпоставките на закона за изменение на първоначално предявения от ищцовата Банка установителен иск в осъдителен не са били налице. С оглед констатираната недопустимост на решението на ПОС по изменения осъдителен иск Пловдивският апелативен съд е счел, че то подлежи на обезсилване, а делото - на връщане за произнасяне от първостепенния съд по първоначалния, неправилно изменен положителен установителен иск, основан на чл. 422, ал. 1 ГПК.

1. По правния въпрос, по който касационното обжалване е допуснато:

Със задължителните за съдилищата разяснения в т. 11 б. на ТР № 4/ 2013 г. от

18.06.2014 г. ОСГТК на ВКС приема, че искът по чл. 422 ГПК се разглежда по правилата на общия исков процес, но с оглед спецификата на това производство и обусловеността му от издадена в заповедното производство заповед за изпълнение, неприложими се явяват правилата за изменение на иска по чл. 214, ал. 1 ГПК - за изменение на основанието чрез заменяне или добавяне на друго основание, от което произтича вземането по издадената заповед за изпълнение, както и за увеличение размера на иска. Посочено е, че въвеждането на друго основание, от което произтича вземането, различно от това, въз основа на което е издадена заповедта за изпълнение, може да се заяви чрез предявяване на осъдителен иск, но при условията на евентуалност. Затова и преминаването от установителен към осъдителен иск за вземане, предмет на издадената заповед за изпълнение, е недопустимо. Наред с това според задължителните постановки в т. 13 на ТР № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. на ОСГТК на ВКС с решението по установителния иск по чл. 422 ГПК се формира сила на пресъдено нещо относно съществуването на вземане, но с изпълнителна сила се ползва издадената вече заповед за изпълнение. Затова ако с решението по иска бъде признато съществуване на вземането, предмет на издадената заповед за изпълнение, тя влиза в сила и това вземане подлежи на изпълнение. Ако с решението исковата претенция по чл. 422 ГПК бъде отхвърлена, то в хипотезата на издадена заповед за изпълнение въз основа на документ по 417 ГПК, съгласно чл. 422, ал. 3 ГПК изпълнението се прекратява, без да е необходимо обезсилване на издадената заповед за изпълнение и изпълнителен лист. При прекратяване на исковото производство по чл. 422 ГПК, извън хипотезите на постигната между страните по делото спогодба и на констатирано от решаващия съд влизане на заповедта за изпълнение в сила, издадената заповед за изпълнение и изпълнителен лист подлежат на обезсилване.

В съгласие с горесцитираните задължителни постановки е формирана практика на касационната инстанция, която обективизирана в постановените по реда на чл. 290 и сл. ГПК решения на ВКС: № 141 от 06.11.2014 г., по т.д. №

2706 / 2013 г., №41 от 08.04.2015 г., по т.д. № 653/2014 г. на II т.о., № 168 от 01.10.2013 г., по т.д. № 1332/13 г. на II т.о., № 88 от 27.05.2011 г., по т.д. № 598/10 г. на II т.о., № 78 от 16.05.2012 г., по т.д. № 511/2011 г. на II т.о., № 152 от и др., е в смисъл, че правният интерес от предявен по реда на чл. 422 ГПК установителен иск би отпаднал само ако заповедта за изпълнение е обезсилена в хипотезите на чл. 411, ал. 2, т. 3 и т. 4 ГПК, по чл. 415, ал. 2 ГПК с актове на съда в заповедното производство, респ. на въззивния съд в съответствие с разясненията в ТР № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС. Посочено е още, че за да са налице предпоставките на чл. 214, ал. 1, пр. 3 ГПК за преминаване от установителен към осъдителен иск, тези актове за обезсилване на издадената заповед за изпълнение трябва да са влезли в сила до приключване на съдебното дирене в първата инстанция в производството по иска, основан на чл. 422 ГПК. Следователно в исковото производство по чл. 422 ГПК е недопустимо преминаване от установителен към осъдителен иск по реда на чл. 214, ал. 1, пр. 3 ГПК, когато разпореждането за незабавно изпълнение е отменено по реда на чл. 419, ал. 1 ГПК и е обезсилен издадения въз основа на него изпълнителен лист, тъй като те нямат за последица обезсилване на заповедта за изпълнение. В този см. при издадена заповед за изпълнение, която не е обезсилена, кредиторът няма право на избор относно вида на иска, чрез който следва да защити вземането си, предмет на същата.

Настоящият съдебен състав намира, че съобразено възприето разрешение, което изцяло споделя, отговорът на изведения правен въпрос е, че влязло в сила определение, с което по реда на чл. 419 ГПК е отменена по същество издадена заповед за изпълнение въз основа на документ по чл. 417 ГПК и искането на заявителя за издаването ѝ - отхвърлено като неоснователно, няма за последица обезсилване на издадената заповед за изпълнение, поради което не се отразява на правния интерес на ищеца да защити вземането си чрез специалния положителен установителен иск по чл. 422 ГПК и на допустимостта на този иск.

II. По основателността на касационната жалба:

Разгледана по същество, касационната жалба е неоснователна.

Въззивното решение на Пловдивския апелативен съд е правилно и следва да бъде потвърдено.

Гореизложените съображения и данните по делото дават основание на настоящия съдебен състав да не сподели тезата на касатора, останала невъзприета и от състава на Пловдивския апелативен съд, че правният интерес от разглеждане на първоначално предявения от ищеца установителен иск по чл. 422 ГПК е отпаднал, поради което постановеното от въззивната инстанция връщане на делото за ново разглеждане от ПОС, след обезсилване на първоинстанционния съдебен акт, е незаконосъобразно.

Независимо от явното противоречие между съобразителната част и диспозитива в определение № 629/ 27. 02.2013 г., по ч.гр.д. № 3268/2012 г. на ПОС, непрецизната формулировка на последния и постановяване на съдебния акт от състава на въззивния съд, в частта му относно законосъобразността на издадената заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 8925/12 на ПРС и основателността на подаденото от [банка] АД заявление за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ по чл. 417 ГПК, извън рамките на правораздавателната му власт, определени от законодателя в чл. 419 ГПК, той в същността си, както правилно е счел и Пловдивския апелативен съд, касае единствено спиране на изпълнителното производство, образувано въз основа на издадената заповед за изпълнение и изпълнителен лист и разпореждането за незабавното и изпълнение. Следователно доколкото процесната заповед за изпълнение не е обезсилена по предвидения от законодателя процесуален ред, правилно въззивната инстанция е счела, че допуснатото по реда на чл. 214, ал. 1, пр. 3 ГПК от ПОС изменение на иска по чл. 422 ГПК в осъдителен е в нарушение на процесуалния закон и е довело до постановяване на недопустим първоинстанционен съдебен акт. С оглед

вида на констатирания порок законосъобразно е обезсилено решението на ПОС и делото е върнато за ново разглеждане на същия съд.

Отделен в тази вр. остава въпросът за валидността на определение № 629/27.02.2013 г., по ч.гр.д. № 3268/2012 г. на ПОС в частта, с която по същество е отменена заповедта за изпълнение по ч. гр.д. № 8925/12 на ПРС и е отхвърлено заявлението на заявителя за издаването и, както и процесуалният път, който последният е следвал да предприеме за защита срещу този порок, за да охрани интересите си, но като ирелевантен в настоящето производство той не следва да бъде подробно обсъждан.